

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

„Derliaus pietų“ dalyviai atjautė mažuosius, įvertino pastangas - 4 psl.

- „Lietuvos ryto“ melo tamsoje – 2
- Laiškai – 2, 3
- Archyvistika, archyvai ir eilinis pilietis – 3
- Valdovų rūmų atstatymo JAV paramos komiteto ataskaita – 5
- Marijampolėje atidaryta JAV lietuvių dailininkų paroda – 6
- Be palapinės (8) – 8
- Sportas – 9
- Nėra vieno recepto, kaip apylinkės turi dirbti – 10
- Kodėl lapai keičia spalvą? – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2.58 LT
1 EUR — 3.45 LT

Maža Lietuvos rinka patraukli JAV ekonomikos milžinėms

Vilnius (ELTA) – Nors ir maža Lietuvos verslo rinka yra patraukli savo strategine padėtimi ir plėtros galimybėmis. Anot pirmosios sertifikuotos JAV prekybos misijos Lietuvoje vadovų, 20 didelių bendrovių atstovų dalyvavimas rodo išaugusį susidomėjimą verslu Lietuvoje.

Kaip teigė misijos sumanytojas, JAV Komercijos departamento sekretoriaus pavaduotojas Europai ir Azijai Juan Verde, misija yra naujos JAV prekybos strategijos dalis. Pagal ją, šalia santykių su didžiosiomis ekonomikomis JAV stengiasi plėtoti ekonominius ryšius ir su mažomis, tačiau strategiškai svarbiomis rinkomis. „Šiais metais dauguma prekybos misijų vyko į tokias šalis kaip Rusija, Turkija, Vokietija, Jungtinė Karalystė. Todėl šis apsilankymas Lietuvoje yra išskirtinė – tikime, kad dirbant kartu su Lietuvos įmonėmis galėsime augti ir plėstis į trečiąsias šalis“, – sakė JAV prekybos pareigūnas. Jis pabrėžė, kad Lietuvos strateginė padėtis leidžia plėtoti ryšius ne tik su Vakarais, bet ir su Rytų bei Skandinavijos rinkomis ir tai ypač domina JAV verslą.

Prekybos misijai vadovaujantis

Premjeras Andrius Kubilius (k.) ir lietuvių kilmės JAV Kongreso narys J. Shimkus dalyvauja pirmosios JAV sertifikuotos prekybinės misijos į Lietuvą atidaryme.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

lietuvių kilmės JAV Kongreso narys John Shimkus žadėjo padėti stiprinti Lietuvos ir JAV verslininkų ryšius. „Džiaugiuosi suteikta garbe vadovauti pirmajai JAV komercijos departamento sertifikuotai prekybos

misijai Lietuvoje. Esu pasiryžęs talkinti stiprinant ir taip glaudžius JAV ir Lietuvos santykius bei nekantrauju pamatyti išaugusį mūsų valstybių ekonominį bendradarbiavimą, kuris lydės šią misiją“, – teigė J. Shimkus.

Lietuvos vykdomi projektai domina JAV inžinierius

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Š. m. rugsėjo 21 d. Lietuvos ambasada Washington, DC surengė Lietuvoje vykdomų strateginių ir infrastruktūrinių projektų pristatymą JAV Nacionalinės inžinierių asociacijos (angl. National Society of Professional Engineers) vadovybei bei nariams. Pristatyme ir diskusijoje apie Lietuvos inžinerines galimybes bei automatikos pramonės ateitį dalyvavo inžinieriai-profesionalai iš JAV valstybinių institucijų (JAV Gynybos, Energetikos departamentų,

JAV laivyno, Branduolinės reguliavimo komisijos), mokslo ir tyrimų institucijų (Howard University, Energetikos technologijų centro, Gynybos analizės instituto) bei privačių įmonių ir susivienijimų.

LR ambasadoriaus pavaduotojas Simonas Šatūnas pristatė Lietuvos investicinę aplinką ir LR transporto sektoriaus ypatumus bei įgyvendinamus projektus: giliavandens uosto statybą, LR geležinkelio infrastruktūros atnaujinimą, Klaipėdos uosto galimybes, LR dalyvavimą Šiaurės

Paskirstymo tinkle (Northern Distribution Network), kuriuo kroviniai, skirti JAV pajėgoms Afganistane, yra gabenami per Klaipėdos uostą ir Lietuvos teritoriją.

JAV inžinierių asociacijos narius bei inžinierių įmonių atstovus itin domino Lietuvoje vykdomi energetikos projektai – suskystintų dujų terminalo bei naujos Visagino elektrinės statyba, gamybos perkėlimo į LR galimybės, LR technologinių universitetų galimybės.

Užsienio reikalų ministras susitiko su New York lietuviais

New York (LR generalinis konsulas New York) – Lietuvos užsienio reikalų ministro viešnage New York, kur jis dalyvavo Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos bendrųjų debatų savaitės renginiuose, vainikuotas susitikimu su New York ir apylinkių lietuviais rugsėjo 25 dieną. Po lietuviškų šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos apreiškimo bažnyčioje parapijos salėje gausiai susirinkusiems JAV gyvenantiems tautiečiams ministras padėkojo už ilgametę aktyvią veiklą puoselėjant lietuviybę Amerikoje. A. Ažubalis JAV Lietuvių Bendruomenės New York apygardos pirmininkei Ramutei Žukaitei už nuopelnus garsinant Lietuvos vardą ir ilgametę aktyvią veiklą Lietuvių Bendruomenėje įteikė Lietuvos užsienio

reikalų ministerijos garbės ženklą „Lietuvos diplomatinės žvaigždės“.

Vykusioje diskusijoje apie Lietuvos dabartį ir ateitį A. Ažubalis pažymėjo aktyvaus dalyvavimo Globalios Lietuvos programos įgyvendinime svarbą. Pasak ministro, nepriklausomai nuo to, kur gyvename, galime ir turime puoselėti lietuviybę, išlaikyti politinius, ekonominius, pilietinius ir kultūrinius ryšius su Lietuva, ištraukti į valstybės ir jos gerovės kūrimą. A. Ažubalis pabrėžė, kad ryšių stiprinimas priklauso nuo mūsų noro ir pastangų, o šią vasarą vykęs Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas ir Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas, kuriame aktyviai dalyvavo JAV lietuviai, yra puikūs sėkmingo bendradarbiavimo pavyzdžiai.

A. Ažubalis JAV LB New York apygardos pirmininkei Ramutei Žukaitei įteikė Lietuvos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklą „Lietuvos diplomatinės žvaigždės“.

URM nuotr.

Redakcijos žodis

Jau seniai Lietuvoje plinta kalbos, kad įvairiems užsienio ekspertams po kojomis barstomi milijonai. Britų teisei kontorai „Taylor Wessing“ Lietuva tapo aukso kasyklomis. Vos metelius neveikiančią Ignalinos atominę elektrinę konsultuojanti kontora jau susižėrė 15 milijonų litų. Nesvarbu, kad apie joje dirbantį Ramin Walli Valstybės saugumo departamentas dar 2009 m. turėjo neigiamos informacijos. „Lietuvos rytas“ pranešė, kad daug skolų Lietuvoje turintis R. Walli buvo aktyvus premjero žmonos Kubilienės rengiamų labdaros renginių rėmėjas. Kitas ekspertas vokietis Karstena Frank, „Lietuvos ryto“ žiniomis, už 2 savaites darbo elektrinėje gauna 56,000 litų algą, nors neturi jokių konkrečių užduočių, už nieką neat-sako. Kyla klausimas, ar dalis milijonų nenukrinta patiems tokių ekspertų kvietėjams?

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiikyti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

NUOMONĖ • KOMENTARAS

Š. m. rugpjūčio mėnesį kai kurie asmenys Amerikoje kreipėsi į mane dėl paskleistų žinių apie katalikų Bažnyčios „negeroves“ Lietuvoje. Vieni buvo susirūpinę, kiti pasipiktinę, visi norėjo daugiau informacijos. Vasaros pabaigoje buvau Lietuvoje, domėjausi šiuo klausimu ir čia pateikiu surinktas, faktais paremtas žinias.

* * *

Lietuvoje vis gausėja pastangos pažeminti katalikų Bažnyčią, jos vadovus, ypač stiprią poziciją užėmusį Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininką, Kauno metropolitą arkivyskupą Sigitą Tamkevičių..

Š. m. liepos 30 d. „Lietuvos ryte“ pasirodė Laimos Lavastės straipsnis „Po Bažnyčios pamatais tiks intrigu bombos“. Tokia bomba būti siekia pats straipsnis.

Straipsnyje maišomi šaltiniai: neaišku, kas pasakė ką: ar tai anonimų (bevardžių) kunigų „grupė“, ar tai straipsnio autorės prasimany-mas, įdėtas į tariamų kunigų lūpas. Pėdsakai mėtomi, kad nebūtų kas nors atsakingas už straipsnyje su-telktą netiesą. Žurnalistikos maiša-lynė: ne žiniasklaida, bet gandone-ša.

Žurnalistė teigia, kad pas ją atėjo grupė kunigų, kurie nusiskundė arkivysk. S. Tamkevičiaus elgesiu jų atžvilgiu. Jie slepia savo pavardes, nes bijo, kad jis su jais susidoros. Atvejai pariebinami ir iškraipomi. Drausmės pritaikymas už svarbų kunigo prasizengimą yra apibūdinamas žodžiais: „arkivyskupas susi-doroja su jam neįtinkančiais kuni-gais“. Prasimanymai įdedami į ano-niminių kunigų lūpas. Kauno arki-vyskupijos kurija ir pats arkivys-kupas atmetė tuos prasimanymus „Bažnyčios žiniuose“ (2011, nr. 14; internete www.katalikai.lt). Atsaky-mai buvo perspausdinti „XXI amžiu-je“, o taip pat paskelbti ir Bernar-dinai.lt interneto svetainėje (kunigų pavardžių šioje apžvalgoje neminė-siu; jos yra paviešintos čia suminėto-je spaudoje bei Bernardinai.lt tin-klalapyje).

Žurnalistė Lavastė išpučia kuni-gų bylų skaičių. Savo straipsnyje ji rašo: „Dabar Romos Rotoje – Aukš-čiausiame bažnytiniame teisme – yra net kelios lietuvių kunigų iškeltos bylos prieš arkivyskupą S. Tamke-vičių.“ Kauno arkivyskupijos kurija „Bažnyčios žiniuose“ atsakė, kad šiuo metu Rotoje yra viena byla.

„Lietuvos ryto“ melo tamsoje

KUN. DR. KĘSTUTIS A. TRIMAKAS

Šitą bylą užvedė kunigas, prieš keletą metų paskirtas eiti Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fa-kulteto dekanu pareigas. Ne dėl jo pastangų pakelti mokslo lygį, bet dėl žiniasklaidos paviešintų jo asmeni-nių santykių (kurie arkivyskupo ir kitų sprendimu, netiko dekanu parei-gas einančiam kunigui) iš šių parei-gų jis buvo atleistas. Kunigas iškėlė bylą, teigdamas, kad jo asmeniniai santykiai buvo klaidingai suprasti.

Iš „Marijos radijo“ programos direktoriaus pareigų buvo atleistas kunigas, kuris buvo ją įsteigęs ir jai vadovavo 5 metus. Dėl atleidimo jis kaltina arkivyskupą. Arkivyskupas paaiškino: „‘Marijos radijas’ nėra tiesiogiai pavaldus Kauno arkivys-kupui, o tvarkosi pagal savo įstatus – Pasaulinės ‘Marijos radijo’ šeimos nuostatus ir viešųjų įstaigų veikimą apibrėžiančius LR įstatymus. Pagal šio radijo nuostatus vietos vyskupas skiria kunigą programų direktoriaus pareigoms, jo atsakomybė ne vado-vauti ‘Marijos radijui’, bet rūpintis programų turiniu. Tačiau, kai ‘Ma-rijos radijuje’ atsirado nesutarimų tarp programos direktoriaus ir va-dovybės, atsižvelgdamas į Pasaulinės ‘Marijos radijo’ šeimos vadovybės prašymą, paskyriau kitą programų direktorių“ („Bažnyčios žinios“, 2011, nr. 14).

Vieno karo kapeliono atveju bu-vo įrodytas su kunigyste nesideri-nantis elgesys: tad ne arkivyskupo noru „susidoroti su juo“, bet Tikė-jimo mokymo kongregacijos nurody-mu dėl to elgesio jis buvo suspenduo-tas.

Kitas atvejis: teisėtai atlikus krata buvo rasta, kad į arkivysk. S. Tamkevičių internete nukreiptas šmeižtas buvo pasiūstas iš kompiute-rio, kuris buvo to kunigo bute. Tad buvo surastas šmeižto šaltinis. Ta-čiau arkivyskupas atsisakė tą kunigą traukti teisman.

Žurnalistė teigė, kad arkivysku-pas patarė vienam kunigui, kad jo draugei būtų padarytas abortas (sle-piant to kunigo tėvystę negimusiam kūdikiui). Arkivyskupas griežtai pa-neigė davęs tokį nemoralų patarimą: nebuvo nei progos su juo pasikal-

bėti, nes kunigas nebuvo pas jį net užėjęs.

Sugalvotų šmeižtų sąrašė yra ir šis: „Arkivyskupas susi-dorojo su kardinolu Vincentu Sladkevičiumi, kuris paskuti-nes dienas leido šalia kurijos stebimas, alkanas, sušalęs.“ Tą šmeižtą pavadinęs absurdu, kun. Robertas Grigas taip paliudijo: „Gy-venau tame pačiame name, už sienos buvo kardinolo Vincento butas. Ar-kivysk. Sigito Tamkevičiaus rūpes-čiu prie sergančio kardinolo nuolat budėjo bent keturi žmonės – medi-kai, giminaitė, jo geras bičiulis, pa-sigėrėtino žmogiško jautrumo ku-nigas mons. Vincentas Jalinskas“ (žr. „XXI amžius“, 2011.08.12, psl. 3).

Kitas šmeižtas straipsnyje: „Ku-nigą Vytautą Grigaravičių juk jau buvo areštavę už netinkamus santy-kius su jaunu zakristijonu“. Suprask, arkivysk. Tamkevičius skandalą už-glaistė ir šį savo patikėtinį ar šalinin-ką „paskyrė būti net prestižinio Kauno Prisikėlimo bažnyčios kle-bonu“. Melas, kad šis garbingas ku-nigas kada nors buvo areštuotas (už straipsnyje minimą ar kitą, baudmės vertą, elgesį). Faktas: kunigas turėjo daug paprakaituoti, kad ta bažnyčia būtų atstatyta ir tapų autoritetinga parapija (tom pareigom jis buvo pa-skirtas dėl savo gabumų, o ne dėl to, kad jis arkivyskupo šalininkas) – pla-čiau žr. Birutės Vasylienės straipsnį „XXI amžiuje“, 2011.08.12; psl. 3).

Išvados.

1. „Lietuvos rytas“ maitina skai-tytojų žingeidų smalsumą, skleisda-mas netiesą prasimanymais ir šmeiž-tais, nesistengdamas remtis faktais. Tai ne pirmas atvejis, kai šmeižiama katalikų Bažnyčia, ypač jos vadovai Lietuvoje. Atrodo, kad laikraštis sie-kia ne vien būti populiariu, ne vien pasipelnyti iš skandalingų žinių, bet nori griauti katalikų Bažnyčios auto-ritetą bet kokia kaina, – kad ir sufab-rikuotais skandalais.

2. Abejotina, kad yra tokia susi-būrusių kunigų grupė, kuri kreipėsi į žurnalistę. Tačiau tenka pripažinti, kad yra pavienių nepatenkintų ku-nigų, kurie vienu ar kitu būdu jai pateikia „medžiagos“, kurią ji savaip pateikia. Labai apgailėtina tokių pavienių kunigų laikysena.

3. Kaip rodo čia pateikti faktai, rašiniu apie „negeroves“ katalikų Bažnyčioje „Lietuvos ryte“ visiškai negalima tikėti.

ramiau numirti, žinodami, kad mūsų nors ir maža valstybė amžiams pasi-likis prie Baltijos jūros su centru ar sostine Vilniuje, Aušros vartais.

Atrodo, ateina tokie laikai, kai valstybių sienos nebesaugos, žmonės ieškos geresnio gyvenimo po visą pa-saulį. Į tolimą ateitį žvelgiant, gal ir tų pilietybių nebereikės.

Rožė Ražauskienė,
Dearborn Hts, MI

LAIŠKAI

GLOBALI PATRIOTIŠKO LIETUVIŠKO JAUNIMO LIETUVA

Mano širdis vis dar gyvena krepšinio rungtynėmis. Niekad taip nesižavėjau lietuvišku jaunimu, kaip stebėdama šios sporto šakos rungtynes. Nesena sekmadienio popietė Detroit lietuvių centre, antrabangių sunkiai iškovotame iš vyskupijos, statant Dievo Apvaizdos lietuvių pa-rapijos bažnyčią, įtikino, kad kovoti buvo verta. Gaila, kad daugumos tų

laikų kovotojų akys jau nebegali ma-tyti lietuviško jaunimo entuziaz-mo.

Tos sunkios kovos posėdžių sek-retorius, pirmininkavęs tiems labai sunkiems posėdžiams, tuo metu jau-nas studentas, savo nervų nepagai-lėjęs Algis Rugienius laimingas sek-madienį sukinėjosi aplinkui.

Atrodo, kad jaunimas neapvils tų, kurie taip stengėsi, kad jie nenu-tautėtų. Jaunimėlis atsilygins jiems su globalia Lietuva! Visi galėsime

Savo gyvenime niekada iš kokio vaiko ar jaunuolio negirdėjau, kad norėtų studijuoti archyvistiką ir užaugęs būti archyvaru. Pirmasis žodis – archyvistika – reiškia mokslą apie archyvus, archyvinių raštų laikymą, tvarkymą, jų aprašinėimą. O archyvaras, anot bostonišės „Lietuvių enciklopedijos“ (LE), yra archyvo tarnautojas, kurio priežiūroje yra archyviniai raštai. Nors gal niekas iš suvažiavusiųjų jaunystėje nenorėjo studijuoti archyvistiką ir būti archyvaru, jų visas būrys Darbo dienos savaitgalyje susirinko Čikagoje aptarti jiems rūpimus reikalus. Susirinkusieji taip pat norėjo susilaukti dėmesio iš platesnės visuomenės, ypač jaunimo. Buvo net siūlyta rengti vasaros kursus jaunimui ir mokinti jį kaip tvarkyti ir vertinti išeivijos archyvus. Spaudoje cituotas dr. Augustinas Idzelis, teigęs, kad archyvai yra mūsų tautinė erdvė. Tokiu atveju, prie tos tautinės erdvės reikėtų priskaityti ir Lietuvių tautines kapines, Šv. Kazimiero kapines ir visą eilę kitų amžinojo poilsio vietų.

Šioje įvykių sąrangoje panorau daugiau sužinoti apie archyvus, bet tuo pačiu netyčiomis nuklydau į archeologiją, kitą giminingą mokslo šaką. Archyvuose sutelkti raštai, dokumentai, laiškai. Seniausi archyvai buvo užtikti Egipte, Babilone, senovės Graikijoje bei Romoje. Savo archyvus turėjo popiežiai, vėliau vienuolynai, valstybės. Su laiku archyvuose surinkti dokumentai virto pagrindine istorijos mokslo medžiaga. LE rašoma, kad Lietuvos valstybiniai archyvai buvo susidarę jau XIV amžiaus pabaigoje. Spėju, kad išeivijos archyvai arba bent istorinės vertės dokumentų sandėliavimas galėjo prasidėti po naujakurių apsigyvenimo

Archyvistika, archyvarai ir eilinis pilietis

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

savo pasirinktame krašte.

Archeologija yra mokslas apie klasikinės senovės pažinimą iš jos materialinių liekanų, ypač randamų kasinėjant, o ne iš rašto palikimų. Archeologijos mokslo pradžia siekia humanizmo laikus, atvedusius į vėlesnį kasinėjimą klasikinės senovės kraštuose (graikų ir romėnų) senovės kultūrai tirti. J. Puzino teigimu, tik XIX a. prasidėjo susidomėjimas ir vidurio bei šiaurės Europos senovės liekanomis. Su laiku kito ir kasinėjimo metodai. Seniau buvo daugiau žiūrėta į patį surastą daiktą bei jo vertę. Dabar tyrimo metodams patobulėjus, stebimos, aprašomos radinių aplinkybės, tiriamos organinės medžiagos ir kt.

JAV išeivijoje nekalbama apie archeologinius tyrinėjimus, nors objektų tam ir būtų. Dėmesys teikiamas archyvams – jų telkimui, priežiūrai, apsaugai, prieinamumui. Tam ir įvyko archyvų ir bibliotekų vadovų bei darbuotojų konferencija Čikagoje. Konferencija jau buvo aprašyta „Amerikos lietuvis“ rugsėjo 8 d. ir „Draugas“ rugsėjo 10 d. laidose. Pirmajame reportaže dėmesys skiriamas iš Lietuvos atvykusiems ir jų pranešimams. Sužinota, kad Lietuvos archyvuose dirba apie 450 žmonių. Lietuvos archyvų medžiaga sudarytų 109 kilometrų tiesinę liniją, jei bylos būtų išdėliotos viena paskui kitą. Vyriausias Lietuvos achyvaras pabrėžė,

kad Lietuvos valstybės archyvas neturi tikslo surinkti išeivijos archyvus nei iš JAV, nei iš kitų šalių, tačiau juos priima, jei jie yra atiduodami. Lietuvos Respublika dar turi Užsienio ministerijos archyvą, įsteigtą 2009 metais. Šiuo metu šiame diplomatiname archyve dirba 6 žmonės. Jų žinoje yra 18,000 bylų.

JAV irgi kaupiami išeivijos archyvai. Vieni yra didesni, kiti mažesni, bet, reikia manyti, kad ten sutelkta medžiaga yra vertinga. Taip, medžiaga yra vertinga, bet jos laikymo sąlygos yra kuklios arba net netinkamos. Reikėtų pastovios temperatūros, priešgaisrinių įrengimų ir kitų apsaugos priemonių. Tuo tarpu turimos patalpos darosi ankštos. Konferencijoje kalbėta apie galimybę įsigyti naujas patalpas. Iš korespondencijų spaudoje atrodo, kad išeivijos archyvai nesiskubina pasinaudoti Lietuvos valstybės archyvo ketinimu priimti išeivijos archyvų lobius.

Gera, kad tokia konferencija įvyko. Aišku, tai tik pradžia prieš akis laukiančių darbų. Sveikintina JAV LB Archyvų komiteto, kuriam pirmininkauja Dalė Lukienė, parodyta iniciatyva. Komitetas kviečia ir platesnę visuomenę sekti jo žingsnius ir prisidėti prie planų įgyvendinimo. Man, kaip eiliniam piliečiui, kyla keletas klausimų „einamųjų reikalų“ kategorijoje. Mūsų tautiečiai

miršta, dažnai palikdami vertingų knygų, dokumentų bei kitos archyvinės medžiagos. Jei ji yra paliekama be testamentinio nurodymo, ką jų palikuonys turėtų daryti? Ar yra paruoštas koks sąrašas kas palaikytina archyvams? Ar yra tų archyvų sąrašai su nuorodomis, kaip galima medžiagą perduoti? Ar yra tokių objektų, kurie terūpi tik išeivijos archyvams? Ar yra kokių objektų, kuriais nesidomi išeivijos archyvai, bet jų norėtų gauti Lietuvos archyvai? Ar su palikimų perdavimu archyvams susijusios išlaidos yra to turto tvarkytojų atsakomybė? Ar galima tikėtis kokios finansinės paramos perduodamų objektų persiuntimui ar pervežimui į naujus namus?

Savo namuose turiu keletą vertingų knygų rinkinių, kaip, pvz., bostoniškę „LE“, Didysis lietuvių kalbos žodynas, „Encyclopedia Lituanica“ ir kt. Vienas sūnų pažadėjo jas perimti. O ką daryti su krūvomis lietuviškų knygų, kurių nei aš, nei mano žmona antrą kartą neskaitysime? Po laidotuvių vienos lietuviškos parapijos salėje, ant didelio stalo buvo išdėta nemažos krūvos velionio paliktų lietuviškų knygų. Susidomėję galėjo pasirinkti ką tik norėjo. Tai gana orginalus, ir, manau, veiksmingas būdas paskirstyti velionio per gyvenimą sukauptas knygas. Tuo pačiu, tai gal nėra pats geriausias būdas atsijoti „pelus nuo grūdų“. Gal toje krūvoje buvo tikrai retų leidinių, kurių niekas nepastebėjo. Šiais modernios technologijos laikais turėtų būti įmanoma visus susidomėjusius suvesti į vieną elektroninę turgavietę ir turimais lobiais pasidalinti. Tam nereikėtų nei naujų patalpų, nei didelių išlaidų, bet eilinis pilietis galėtų prasmingai prisidėti.

LAIŠKAI

KVIEČIAME APSILANKYTI!

Kiekvieną rudenį JAV LB Waukegan-Lake County apylinkė ruošia „Rudens balių“. Tai sena, kasmet vykstanti graži tradicija, suburianti šiauriečius ir svečius. Nesame kaip dauguma JAV lietuviškų bendruomenių: neturime savo namų, kur vyktų Gedimino lituanistinės mokyklos pamokos, neturime bažnyčios, parapijos patalpų, kur galėtume susirinkti lietuviškoms šv. Mišioms, neturime šiaurėje ir lietuviškų restoranų ar kavinukų. Sunkoka, bet tai priverčia nesėdėti sudėjus rankų, veikti, būti išradingesniais. Jau įpratome mokyklos patalpas nuomot. Tą patį darome ir visiems likusiems šiauriečių ruošiamiems renginiams bei šventėms.

Būtų net sunku ir išvardinti, kiek ir kokiose skirtingose pokylių salėse ir restoranuose esame ruošę savo kasmetinę puotą! Ir pas italus, ir pas vokiečius, ir pas graikus, ir pas anglius! Visur būdavome priimti draugiškai ir svetingai, visi suprasdavo, kad esame veikli bendruomenė, o tai, kad neturime pastovios susibūrimų vietos, tik pajvairina mūsų renginius ir šventes. Gal kas į tai žiūri kaip į pasaulio pabaigą, mes manome, kad turime didesnę laisvę plačiau dirbti, ruošti įvairesnes šventes, pritraukti įvairesnių svečių.

Kiekvienais metais turime vis skirtingą „Rudens baliaus“ temą. Didelio dėmesio susilaukia ir šių metų spalio 22 d. ruošiamas šiauriečių „Rudens balius“, skirtas Mikalojui K. Čiurlioniui. Lietuva, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė šiuos metus pa-

skyrė Čiurlionio mirties 100 metų paminėti. Todėl ir mes nusprendėme šių metų „Rudens balių“ skirti būtent jo atminimui. Renginio metu surinktos lėšos bus skirtos remti lietuvių šiaurėje: lietuvišką spaudą, Gedimino lituanistinę mokyklą, taip pat paremsime ir M. K. Čiurlionio atminimo saugojimą – kompozitoriaus, dailininko laiškų išleidimą Lietuvoje.

Galime pasidžiaugti, kad susisiekėme su Čiurlionio proanūkiu, pianistu Roku Zubovu. Jis labai apsidžiaugė tokiu jo prosenelio atminimo pagerbimu. Negalėdamas į šventę atvykti, Zubovas siunčia videosveikinimą, o per PLB valdybos pirmininkę Reginą Narušienę perdavė dovanų visoms 34 JAV lituanistinėms mokykloms – knygą „Visi Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kūriniai fortepijonui“ su 6 CD plokštelėmis. Ar gali būti kas smagiau už tokį nuostatų bendradarbiavimą ir gražų mūsų bendrą tikslą?

Šių metų „Rudens balius“ vyks svetingame ukrainiečių restorane Skokie miestelyje „Zhivago“. Turėsime puikią atskirą salę, kur linksminsis tik šventės svečiai. Laukia išpuilingas meniu, viso pasaulio gėrimų atviras baras. Vakaraus GLM direktorės pavaduotoja ir muzikos mokytoja Asta Buračaitė, Čiurlionio kūrinius atliks pianistas Michael Shimkus, dainuos Rasa Zubreckaitė. Tariamės su dailininku Rolandu Kiaulevičiumi, kuris vakaro metu pieš ir savo kūrinių skirs aukcionui. Mus remia Čikagos lietuviška spauda, būsimi svečiai skambina ir siūlo

dovanas loterijai ir aukcionui, į puotą ruošiasi atvykti ir nuoširdus šiauriečių bendruomenės draugas Stanley Balzekas, Jr.

Čiurlionis yra tikras pavyzdys, kad lietuvis visame pasaulyje išlieka lietuviu. Jo gyvenimas ir kūryba tiek Lietuvoje, tiek Varšuvoje, tiek St. Peterburge, tiek Leipcige tik parodo, kad kūrybai nėra jokių ribų, jokių sienų. O mūsų glaudus bendradarbiavimas savo bendruomenėse, taip pat su lietuviais Lietuvoje tik padeda vieniems geriau suprasti kitus, remti vieni kitus ir būti vieningais puoselėjant lietuvių, saugant savo tautos genijaus prisiminimą.

Jei kas nors mūsų darbe ar mūsų siekimuose įžvelgia blogą skonį, nuoširdžiai kviečiame apsilankyti šių metų „Rudens baliuje“ – M. K. Čiurlionio 100! Pabūsime rate nuostabių žmonių, turėsite progą smagiai lietuviškai pasilinksminėti, pasivašinti delikatesiniu maistu, dalyvauti loterijoje ir aukcione, taip paremdami mūsų visų bendrą lietuvišką veiklą!

Beata Ivanauskienė
Waukegan, IL

NĖRA TO BLOGO, KAS NEIŠEITŲ Į GERA

Skaitant išsamų Donato Janutos rašinį apie lietuvių Tautines kapines ir Jeronimo Tamkutonio atsiliėpimą, norisi prisidėti prie sveikinimų šių kapinių valdytojams, sugebėjusies kapines išlaikyti net 100 metų.

Šių kapinių steigimą paskatino Šv. Jurgio parapijos klebono kun. Mato Kriaučiūno pažado nesilaikymas.

Jis įdėjo daug pastangų įsteigiant lietuviams katalikiškas kapines. Kun. M. Kriaučiūnas kreipėsi į visus – tikinčius ir netikinčius – to meto išeivijos lietuvius, pažadėdamas įkurtose kapinėse visiems rasti vietos amžinam poilsui.

Tačiau atsiradus nuomonių skirtumui, kun. M. Kriaučiūnas savo pažado nesilaikė, kas paskatino kitaip galvojančius steigti kitas lietuviškas kapines, kur atgulti galės visi norintys, nepaisant, kokio tikėjimo jie būtų.

Graudu, bet ateityje Tautinės kapinės gali likti vienintelėmis lietuviškomis kapinėmis, nes dabartinės Šv. Kazimiero kapinės parapijų kunigų tarybos nutarimu, buvo perduotos Čikagos vyskupijai ir tuo prarado savarankiškumą. Anksčiau jas valdė lietuviai darbuotojai, paskirti lietuvių parapijų tarybų. Neseniai šių kapinių valdytoju paskirtas Amerikos meksikietis. Be to, minėtose kapinėse pradėta laidoti ir ne tik lietuviai, bet ir kitų tautybių katalikai.

Galime tik pasidžiaugti, kad Šv. Kazimiero buvusios lietuvių kapinės 2003 metais pažymėjo 100 metų jubiliejų, kuriame dalyvavo ir kardinalas Francis George. Deja, paminėjimas vyko jau be užrašo „Lietuvių kapinės“. Turimi tušti žemės plotai vyskupijai žadina norą juos parduoti arba išnuomot.

Džiaugiamės kartu su Tautinių kapinių valdytojais šimtmečio proga. Ateitis parodys, ar ilgai ir šios kapinės išsilaikys lietuviškomis.

Antanas Paužolis,

Šv. Kazimiero kapinių Sklypų savininkų draugijos reikalų vedėjas

„Derliaus pietų“ dalyviai atjautė mažuosius, įvertino pastangas

Tryliktojų lėšų telkimo pietų dalyvius saulėtą sekmadienio popietę džiugino muzika

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

„Derliaus pietų“ vedėja Rasa Kaminskaitė-Avižienis gausiai rugsėjo 11 d. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje susirinkusiems popietės dalyviams priminė, kad šie lėšų telkimo pietūs – jau tryliktieji. Ji paklausė, kiek žmonių šiame pietuose dalyvauja pirmą kartą. Tarp daugiau nei 300 popietės dalyvių pakilo tik kelios rankos. Vadinas, daugelis pietų dalyvių renginyje lankosi kasmet, lieka neabejingi organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ tolimesniam darbui, remiančiam dienos centrus ir laikinosios globos namus Lietuvoje, kuriuose dirbama su socialinės rizikos grupės šeimų prieaugliu.

Pietūs prasidėjo tylos minute, buvo prisiminti prieš dešimtmetį New York, Washington, DC ir Pennsylvania žuvę 2,983 žmonės, prisiminti jų artimieji, ypač 3,051 mergaitė ir berniukas, netekę tėvelių ir mamų. Popietės vedėja dėkojo pietų dalyviams, kad atjaucia mažuosius, prijaucia organizacijos veiklai ir vertina jos pastangas. „Mes vertiname kiekvieną iš Jūsų, šiandien čia tokią gražią saulėtą dieną atėjusį praleisti su mumis popietę“, – patikino ji.

Pietų metu buvo pagerbti iš toliausiai atvažiavę svečiai iš Lietuvos: LR Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius, dvi Vytauto Didžiojo universiteto profesorės (literatūros katedros vedėja dr. Dalia Kuizininienė ir profesorė dr. Daila Dapkutė), australietis dr. Ričardas Červinas, jau 20 metų gyvenantis bei dirbantis Lietuvoje, ir gerb. Barauskai iš Panevėžio. Buvo pagerbta LR konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė ir buvęs Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza. Kiti iš gretimų valstijų atvykusieji pakėlė savo rankas parodyti, kad ir jie į pietus atvyko iš toliau. Žinoma, tarp svečių matėsi ir daug „vietinių“ svečių, paaukėjusių savo brangų laiką, atskubėjusių iš kitų parapijų ir iš kitų renginių.

Savo sveikinime Aniulienė priminė, kad dėl ankstesniais metais susiklosčiusių nepalankių aplinkybių ji pietuose dalyvauja pirmą kar-

tą. Ji vertina pietų tikslą ir organizacijos veiklą Lietuvos vaikų labui. Čikagoje gen. konsulu buvęs Daunoravičius, jau nuo savo išvykimo iš Čikagos pietuose nedalyvavęs, prisipažino, kad atvykdamas šį kartą suabejojo, ar salė bus pilna žmonių. Jis su susijaudinimu perskaitė organizacijos lankstinuke išspausdintas jaunos mergaitės eiles „Ačiū už meilę“.

Rengiant šių metų pietus, jau įprastos šio renginio tradicijos buvo derinamos su naujovėmis. Kaip įprasta, prie įėjimo ir prie scenos buvo išstatytos organizacijos remiamų centrų lankytojų veiklos bei jaunų savanorių iš JAV nuotraukos. Įėjus į salę, dar prieš prasidedant programai, pietų dalyvius pasitiko moterys ir mergaitės, platinusios loterijos bilietus (buvo galima laimėti narių paukštus gėrybių krepšius). Svečius pasitiko nuotaikinga „Trikampės“ muzika – akordeonisto Dovo Lietuvninko, smuikininko Kovo Kulbio ir gitaristo Tomo Cyvo melodijos.

Programos metu po sveikinimų jaunoji dainininkė Agnė Giedraitytė su pasitikėjimu, išjautimu ir skaidriu balsu padainavo dvi daineles „Plaukė antelė“ ir „Oi, tu, rūta, rū-

Jaunosios smuikininkės Monika (kairėje) ir Diana Satkauskaitės bei dainininkė Agnė Giedraitytė.

apie popietę, keliose jų buvo parašytas jaunosios dainininkės mamytės, o ne Agnės vardas.) Rimtus klasikinius veikalus ir nuotaikingą amerikietišką „cowboy“ melodiją atliko jaunos smuikininkės sesutės Diana ir Mo-

pabaigą, visi svečiai buvo kviečiami prisijungti prie bendro dainavimo, akompanuojant „Trikampės“ muzikantams.

Gėlių puokštė buvo padovanota energingai valdybos narei, vienai iš pagrindinių „Vaiko vartai į mokslą“ steigėjų Ritai Venclovienei. Kopirmininkei Aldonai Vaitienei sukalbėjus maldą, pradėtas skanauti šeiminių Zitos Kušeliauskienės ir jos talkininkų paruoštas maistas. Ir kiek talkininkų! Vieni – Čikagos kun. Alfonso Lipniūno ir prez. Aleksandro Stulginskio kuopos nariai – nuo pat ryto dengė stalus. Kiti nešė maistą, o vėliau – nuėmė tuščias lėkštes. Jaunimas dar ir dainavo. Popietės vedėja jaunimą apibūdino – „visuomet su šypsena“... Kuopos globėjai Vaivai Laniauskaitei, taip pat dirbusiai kartu su jaunimu, buvo įteikta gėlių.

Čikagoje nuo rudens iki pavasario lietuvių visuomenė savaitgalio dienomis dažnai turi rinktis iš kelių dėmesio vertų renginių. Kartais net neužtenka savaitgalio visai veiklai bei kilniems tikslams. Netrukus vyks dar vienas renginys, kurį prašome pasizymėti savo kalendoriuose. Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama spalio 23 d. 12:30 val. p. p. į Pasaulio lietuvių centrą, paklausti pranešimo „Lietuvos kaimo socialinės rizikos šeimų vaikų problemos ir jų įveika“. Kalbės viešnia iš Lietuvos, psichologė Jolanta Virbickienė, Žemaičių Kalvarijos vaikų ir jaunimo centro „Vilties vėrinėliai“ programų vadovė. Centras yra vienas iš 11 „Vaiko vartai į mokslą“ remiamų centrų Lietuvoje, kuriuos lanko tose apylinkėse gyvenančių rizikos grupės šeimų vaikai.

Šią vasarą Žemaičių Kalvarijoje savanorėmis dirbo trys Čikagos apylinkių lietuviai jaunuoliai (kituose 4 remiamuose centruose savanoriavo: 11 Čikagoje, 1 Colorado ir 1 Kaune gyvenantis jaunuolis). Lietuvos kaime prabėgo daugelio mūsų tėvų ir senelių jaunystė. „Vaiko vartai į mokslą“ tikisi, kad Čikagos apylinkių lietuvių visuomenė susidomės viešnios iš Lietuvos tema, o tryliktojų „Derliaus pietų“ lankytojams lieka padėkoti už apsilankymą ir tarti iki pasimatymo kitais metais.

„Trikampės“ muzikantai (iš kairės): Kovas Kulbis, Tomas Čyvas ir Dovas Lietuvninkas.

ta“. Sunku tikėti, kad ji – tik ketvirto skyriaus mokinė, Pal. Jurgio Matulaičio misijos choro „Vyturio“ narė, dainavimo besimokanti pas operos solistę Nidą Grigalavičiūtę. (Norėtųsi atsiprašyti, kad skelbiant žinias

nika Satkauskaitės iš Kewanee, IL. Jos nuo pat mažens smuikuoja, vasarą lankė smuikavimo institutą, trejus metus grojo su Čikagos Jaunimo orkestru, o pavasarį koncertavo Orchestra Hall. Jau renginiui einant į

Ruošiant „Derliaus pietus“ savo pagalbą pasiūlė jaunimas.

Ramunės Kubiliūtės nuotraukos

Lietuvos Valdovų rūmų atstatymo JAV paramos komiteto ataskaita

JAV LB XIX Tarybos 3 sesijai New Jersey, 2011 m.

REGINA NARUŠIENĖ

Lietuvos Valdovų rūmai (VR), jų atstatymas yra vienas didžiausių ir svarbiausių mūsų laikmečio projektų, įgyvendinamų jau po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Lietuvos Valdovų rūmai – pirmoji Lietuvos istorijoje mūrinė pilis, menanti XIII amžių, remiantis istoriniais mokslininkų pateikiamais duomenimis, sietina su karaliaus Mindaugo krikštu ir jo karūnavimu, menanti daugelį garsių Lietuvos valdovų, įamžinanti jų istorinį atminimą. Tai ilgaamžės mūsų valstybės suverenumo ir senosios Lietuvos sostinės Vilniaus simbolis.

Per paskutiniuosius 2010–2011 metus, nespėjus VR atstatyti laiku 2009 metams – Lietuvos tūkstantmečio iškilmėms bei kilus pasaulinei finansinei krizei, visuomenėje kilo nepasitenkinimas dėl Rūmų kainos ir jų neužbaigimo. Atsižvelgiant į visuomenės ir spaudos pareikštą kritiką, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės patikrinimai atskleidė tam tikrus statybininkų ir organizacinius trūkumus, tačiau, kaip aiškėja, nenustatė korupcijos požymių. Vis dėlto darbai atstatant VR buvo sustabdyti. Tai neigiamai atsiliepė ir JAV veikiančio VR Paramos komiteto darbui bei veiklai, taip pat aukotojų nusiteikimui ir jų paramai. Komiteto nariams dažniau tekdavo dalyvauti VR palaikymo akcijose, nei savo dėmesį kreipti į projektų vykdymą ar organizuotą lėšų telkimo vąjį.

Rangos sutartis buvo pasirašyta 2000 m. rugsėjo 8 d., kurioje nebuvo nustatyta konkreti, galutinė statinio kaina, nurodytas tik kainos indeksas 0.99. Šios sutarties pagrindu buvo sudaromos metinės sutartys, kuriose, priklausomai nuo finansavimo, nustatomos konkrečios darbų apimtys ir jų eiliškumas pagal objektus. Kiekvienais metais buvo numatyta sudaryti ir patvirtinti darbų atlikimo grafiką. Statybos darbai vėlinosi, nes statyba ir projektavimas vyko vienu metu. Sutartis buvo papildyta. Ant rasis papildymas įteisino paramos fondams apmokėjimą už atliktus darbus pagal sutartis su darbus atliekančiomis įmonėmis ir fiziniiais asmenimis. Šis papildymas suteikė Komitetui teisę tiesiogiai mokėti už mūsų pasirinktus projektus. Trečias papildymas buvo susijęs su baigimo datos patikslinimu – „atstatymo darbų baigimo datą siejant su darbų ir projekto finansavimu”.

2010 m. rugsėjo 3 d. LR Valstybės kontrolė pateikė savo audito ataskaitą 2000–2010 m. Viena išvada joje buvo ta, kad atstatymas nebuvo užtenkamai prižiūrimas. Metinėse sutartyse buvo įtraukti objektai, kurie nebuvo nustatyti „Pirkimo sąlygose” ir dėl kurių tiekėjai nepateikė pasiūlymų, bei kurių darbų finansavimui buvo skirta 4 951,9. Lt.

Ši įstaiga rekomendavo daugiau kontrolės procedūrų, taip pat parengti atstatymo darbų sąmatinius normatyvus ir juos patvirtinti. Taip pat

siūlė keisti rangos sutartį, nustatant galutinę statinio užbaigimo kainą, terminą ir papildomas sąlygas. Audito ataskaitoje patvirtinta, kad JAV LB iki 2009 m. už atliktą darbą VR sumokėjo 388.570,38 LT.

Viešųjų pirkimų tarnyba 2010 m. pateikė savo vertinimą, kuriame teigiama, kad sutartis pažeidžia Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus.

2010 m. gruodžio 9 d. LR Seimas priėmė nutarimą, kuriame rašoma, kad „Seimas siūlo Kultūros ministerijai tolesnį Valdovų rūmų atstatymo darbų finansavimą tęsti tik tada, kai Seimo audito komitetui bus pateikta kultūros ministro informacija, kaip atsižvelgta į Valstybės kontrolės atlikto audito išvadas ir kokie priimti sprendimai, užtikrinantys tolesnį Valdovų rūmų atkūrimo darbų finansavimo skaidrumą, bei, kai bus pateikta pilna numatomų darbų sąmata, planuojamų darbų projekciniai sprendimai, o taip pat, kai bus gauta pritaranti Seimo Audito komiteto išvada.” To dabar ir laukiama, kad vėl prasidėtų statybos, kad būtų suteikta galimybė sumokėti už atliktus darbus.

2010 m. VR Paramos komitetas JAV surengė penkis, o 2011 m. iki šios ataskaitos rašymo aštuonis posėdžius-pasitarimus įvairiais VR veiklos klausimais. Komiteto surinktos ir turimos lėšos yra saugomos dviejose institucijose: „First Personal Bank” einamojoje (cheking) sąskaitoje – 10,070.29 dol. ir „Morgan Stanley Smith Barney” – 181,756.79 dol. Abiejose institucijose šiuo metu turimos lėšos 2011 m. birželio 30 d. sudarė 191,827.08 dol.

VR JAV Paramos komitetas gausina daug pasiūlymų dėl atliekamų darbų finansavimo. Ką paremti ir už ką apmokėti, Komiteto nariai svarsto bendrai. Teikiame pirmumą svarbesniems ir įdomesniems projektams ir darbams. 2010 m. iš Paramos komiteto lėšų buvo apmokėta: Tūkstantmečio varpo gamyba, smulkūs korekcijos darbai, Gotikinės salės 9 raktinių akmenų gamyba bei keramikinės krosnies nudruskinimas. Bendrai sumokėta 20,371.00 dol.

VR Paramos JAV komitetas yra išipareigojęs finansuoti Gotikinės salės įrengimą ir apmokėti jau atliktus darbus. Jau įrengta Gotikinės salės krosnis su herbais, keramikinės grindys, šios menės langų vitražai, taip pat pagaminti ir apmokėti skliautų raktiniai akmenys. Jų spalvinimo darbai bus atlikti vėliau, pradėjus šildyti VR patalpas. Jau pagamintos meniškos, apkaustais išpuoštos Gotikinės salės durys. Kol kas nėra galimybių apmokėti jų darbo, nes, sustabdžius visą VR veiklą, nevyksta ir finansinės operacijos, dėl to Lietuvai negalima pervesti reikalingų lėšų.

Daug laiko užtruko Tūkstantmečio varpo stendo projekto paruošimas. Sunkiai sekėsi projekto derinimo darbai. Vilniuje statytojai ir VR atstatymo projekto vadovai dažnai

keitė savo nuomonę dėl paties stendo išvaizdos. Buvo siūlomas primityvus, neišvaizdus stendas, kuris netiko VR aplinkai ir netenkino JAV Komiteto narių poreikių. Todėl menininkas net 4 ar ir daugiau kartų keitė stendo projektą, eskizus, išvaizdą.

Lietuvos tūkstantmečio varpas.

Čia aktyviai reikėsi ir Paramos JAV komiteto nariai, ne tik išsakydami savo nuomonę ar kritiką, bet ir teikdami konkrečius siūlymus. Šių metų birželio mėnesį buvo pasiūlytas visiems priimtinas stovo projektas, kuriam Komiteto nariai vienbalsiai pritarė. Dabar tariamasi dėl jo pagaminimo, ieškoma, kas tai galėtų atlikti.

Nemažai laiko ir darbo pareikalavo Saulės laikrodžio projekto paruošimas. Jo finansavimui lėšas – 20,000 dol. – yra paskyrusi JAV Paramos komiteto narė Milda Napjus. Buvo pasiūlyti daugiau nei 5 projektai, iš kurių konkurso būdu išrinktas vienas. Su jo maketu galėjo susipažinti VR lankytojai, jis buvo rodomas VR. Galima buvo siųsti savo nuomonę ir pastebėjimus jo patobulinimui. Dabar VR bokštelyje mon-

tuojamas laikrodis išbandymui.

Diskusijų sukėlė Gotikinėje salėje suprojektuotų raktinių akmenų herbai, ypač jų stilius ir atlikimas, neatitinkantis gotikos laikmečio ir manieros. Atskiri JAV Paramos komiteto nariai pastebėjo, kad Gotikinės salės raktinių akmenų skydai yra renesansinės išvaizdos, figūros primena šių laikų manierą, jų išvaizda nėra gotikinė. Atkreiptas dėmesys į heraldikos specialistų leistą dviejų stilių supriešinimą ir pačių herbų vaizdavimą, neatitinkantį Gotikinės menės aplinkos. Laišku buvo kreiptasi į VR Paramos komitetą Vilniuje, surašytos pastabos bei pasiūlymai, taip pat pristatyti neseniai Europos herbynuose surasti XV a. gotikiniai Lietuvos valdovų herbai, kurių iliustracijos su paaishkinimais nusiųsti architektui Vidai Poviliauskaitei. Į tai iki šiol nesulaukta jokio atsakymo ar paaishkinimų, taigi nėra aišku, kaip sureaguota.

2010 m. spalio mėn. Čikagoje, minint Žalgirio mūšio 600 m. jubiliejų, JAV Paramos komitetas pristatė VR atstatymą ir juose organizuojamų, Žalgirio mūšio jubiliejui skirtų renginių planus bei leidinius. VR Paramos komiteto pirmininkė Regina Narušienė parodai paskolino leidinius, knygas ir kitą vaizdinę medžiagą.

Malonu pastebėti, kad JAV veikiančio komiteto nariai veikia aktyviai, nuoširdžiai remia šį projektą, teikia siūlymus, dalyvauja atskirų projektų aptarime, kaupia lėšas, rašo straipsnius, skaito paskaitas, veda pokalbius, dalyvauja susitikimuose su visuomene.

Nuoširdus ačiū visiems, kurie savo lėšomis ir prisidėjimu remia Lietuvos VR atstatymą.

Regina Narušienė – Lietuvos Valdovų rūmų atstatymo JAV paramos komiteto pirmininkė.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Pirmą kartą Marijampolėje – JAV lietuvių dailininkų darbai

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Praėjusį trečiadienį, rugsėjo 21 d. Marijampolėje, M. B. Stankūnienės menų galerijoje atidaryta paroda, kurios laukta labai ilgai. Pirmą kartą Sūduvos sostinėje vienu metu pristatoma net penkiolikos Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių dailininkų darbai.

Pavasari ši istorinė paroda surengta Vilniuje, „Arkos“ galerijoje. Tada jos atidaryme dalyvavusi Čiurlionio galerijos direktorė Laima Apavičienė sakė, kad parodos sumanymas kilo maždaug prieš metus, kai „Arkos“ galerija Čikagoje surengė Lietuvos dailininkų darbų parodą „Lietuviškas sezonas“. Vilniuje surengtas išpūdingas parodos, pavadintos „Lietuvai – su meile...“ atidarymas, jame dalyvavo ir keletas kūrėjų. Buvo suplanuota, kad rudenio lietuvių, gyvenančių už Atlanto, darbus galės pamatyti ir kelių kitų Lietuvos miestų meno mylėtojai.

„Tai, kad paroda pasiekė ir Ma-

rijampolę, yra tiesiog stebuklas. Labai jos laukėme, jai ruošėmės, jau tėtė ir dailininkės, mecenatės iš Čikagos Magdalenos Birutės Stankūnienės rūpestį. Pirmą kartą turime galimybę susipažinti su lietuvių dailininkų, gyvenančių Amerikoje, darbais, kurie mums ir labai įdomūs, ir brangūs“, – sakė Marijampolės kultūros centro parodų organizatorė Onutė Surdokienė.

Paroda prasidėjo M. K. Čiurlionio muzikos, kurią atliko jaunieji muzikantai, garsais. Kitaip ir būti negalėjo – juk parodą rengė Čiurlionio galerija, ir ji atidaryta didžiojo menininko gimtadienio išvakarėse. Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys į renginį atsiuntė šio muziejaus darbuotoją Juliją Mušinskienę, labai gerai susipažinusią su lietuvių išeivių kūryba. Ji išsamiai pristatė Čiurlionio galerijos istoriją, priminė apie bendrus muziejaus ir galerijos projektus, kalbėjo apie lietuvių išeivių į Lietuvą sugrįžtančius darbus.

Parodos autorius ir jų darbus pristato Julija Mušinskienė (kairėje) ir Onutė Surdokienė.

„Labai svarbu, kad turime galimybę susipažinti su įvairių kartų lietuvių menininkų, kuriančių Amerikoje, darbais. Ši paroda labai svarbi mums, ją parengti ir atgabenti į Lietuvą buvo nemenkas uždavinys. Smagu, kad išleistas gražus parodos katalogas – jam lėšas skyrė dailininkė Danguolė Šeputaitė-Jurgutienė, taip pagerbdama savo vyro, buvusio Lietuvos garbės konsulo Michigano valstijoje Jurgio Jurgučio atminimą“, – sakė J. Mušinskienė.

Gražiausių žodžių parodoje dalyvaujantiems menininkams negailėjo ir menotyrininkė Vida Mažrimienė. Ji plačiau pristatė kiekvieną parodoje dalyvaujančią menininką ir jo darbus, prisiminė, kaip su daugeliu iš kūrėjų bendravo rašydama savo knygą „Šiuolaikinė lietuvių dailė JAV: dabarties dialogai“. Menotyrininkė šiltai prisiminė bendravimą su fotomenininku Algimantu Keziu, seniai pažįstama Renata Palubinskas ir kitais menininkais. V. Mažrimienė džiaugėsi, kad dailininkė ir mecenatė D. Šeputaitė-Jurgutienė skyrė

nemažą finansinę paramą ir Nacionaliniam M. K. Čiurlionio dailės muziejui Kaune.

„Į šios parodos atidarymą mane atsiuntė dailininkė M. B. Stankūnienė – tik ką atsigavusi po nelengvos operacijos, ji paskambino man ir liepė važiuoti į Marijampolę, sakydama, kad ten bus įdomu ir būtina dalyvauti. Išties puiku, kad jūs turite galimybę susipažinti su mūsų tautiečių, dėl įvairių priežasčių atsidūrusių Amerikoje, kūryba, įvertinti ją“, – sakė menotyrininkė.

Į parodos atidarymą susirinkęs gausus būrys marijampoliečių neskubėjo skirstytis, ilgai stoviniavo prie įvairių kūrinių. Kai kurie iš jų net netilpo į galeriją – jos prieigose rodoma keramikės Noros Aušrienės kūryba, o Audriaus Plioplio conceptualus darbas iškabintas kultūros rūmų fojė.

Paroda „Lietuvai – su meile...“ Marijampolėje veiks iki spalio 18 dienos, vėliau ji keliaus ir į Janinos Monkutės-Marks galeriją Kėdainiuose, kur bus rodoma iki Naujųjų.

Parodos atidarymas M. B. Stankūnienės galerijoje, Marijampolėje.
Liudos Avižonienės nuotraukos

Mokslinė konferencija skirta grafams Tiškevičiams

ANTANAS SEIBUTIS

Šių metų Europos paveldo dienų tema „Paslėpti lobiai“ atveria duris į gražų jubiliejų – sukan-ka 200 metų nuo grafų Tiškevičių išikūrimo Biržuose. Šios iškilios giminės palikimui Biržuose šeštadienį, rugsėjo 17-ąją, ir įvyko keletas renginių.

Biržų pilyje krašto muziejus „Sėla“ ir Biržų rajono pagalbos mokinui, mokytojai ir mokyklai centras suruošė mokslinę konferenciją „111 grafų Tiškevičių metų Biržų krašte 1811–1922“. Šiai konferencijai muziejininkai specialiai papildė grafų Tiškevičių salę restauruotais Biržų ir Astravo dvaro žemėlapiais.

Pradėjusi konferenciją, Biržų krašto muziejaus „Sėla“ direktoriaus pavaduotoja Edita Lansbergienė kalbėjo apie grafų Tiškevičių šeimos reikšmę Biržų gyvenime, Biržų rajono Savivaldybės vicemerę Stasę Eitavičienę linkėjo, kad tie paslėpti lobiai, patyrinėta ir skelbta istorija dar labiau pabrėžtų Biržų istoriją.

Šių eilučių autorius pranešime „Grafų Tiškevičių Biržų atsaka: žmonės, darbai, atmintis“ kalbėjo apie Biržų grafus Tiškevičius – Juozapą

Ignotą (1724–1815), jo sūnų, pulkininką Mykolą (1761–1839), 1812 m. kariavusį Napoleono pulkų gretose, Biržų majorato ikūrėją, Astravo dvaro ir dabartinės Biržų katalikų bažnyčios fundatorių Joną (1802–1862). Dėmesio nestigo ir pasaulinio masto kolekcininkui, archeologijos entuziastui Mykolui Tiškevičiui (1828–1897), jo sūnams Juozapui (1850–1905) ir Jonui Leonui (1851–1901).

Buvo prisimintas ir Astravo dvare gimusio, mokėjusio kalbėti tar- miškai biržietiška, ypač daug nusi- pelniusio Lietuvai 1918–1920 m. diplomatinėje veikloje Alfredo Tiškevičiaus (1882–1930) gyvenimas, jo vien- turčio sūnaus, vienuolio, abato Jono Jurgio (1917–1987) likimas.

Klaipėdos Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus Archeologijos ir restauracijos skyriaus vedėja Roma Songailaitė skaitė pranešimą „Grafų Konstantino ir Eustachijaus Tiškevičių veikla Biržų krašte“, ypatingai pabrėždama jų mokslinių minčių ir tyrinėjimų novatoriškumą, aktualų iki šių dienų.

Nacionalinio M. K. Čiurlionio muziejaus Taikomosios dailės skyriaus vedėja, humanitarinių mokslų daktarė, Aldona Snitkuvienė pra-

nešime „Tiškevičiadės naujienos“ kalbėjo apie Trakų muziejaus išleistą knygą „Kelionė į Zanzibarą“, kurioje Trakų Vokės dvaro savininkas grafas Jonas Tiškevičius (1867–1903) lais- kais ir nuotraukomis pasakoja apie 1890–1891 kelionę į Afriką. Kelionę suruošė žymus lenkų rašytojas, Nobelio premijos laureatas Henrikas Sienkiewiczus (1846–1916).

Prelegentė prisiminė ir savo ankstesnius tyrinėjimus, padarytas

Biržų muziejininkai papildė parodą Biržų ir Astravo dvaro žemėlapiais.

ir ištaisytas klaidėles, naujausias knygas iš Tiškevičių giminės tyrinė- jimų. Biržų rajono istorijos mokyto- jų metodinio būrelio pirmininkė Vir- ginija Kalnienė pranešime „Grafai Tiškevičiai istorijos pamokose“ dali- josi mintimis, kaip, remiantis grafų Tiškevičių šeimos istorija, galima analizuoti istorinius, kultūrinius, po- litinius klausimus Biržų krašte.

UAB „Siūlas“ atstovės, išikūru- sios buvusiam grafų Tiškevičių Ast- ravo dvare, pristatė savojo fabriko, įkurto 1928 m. istoriją, vystymąsi, da- bartinę veiklą „Po grafų Tiškevičių stogu“. Po to vyko kelionė po grafų Tiškevičių funduotas bažnyčias – su evangelikų reformatų bažnyčia supa- žindino kunigas Rimas Mikalauskas, apie Biržų Šv. Jono Krikštytojo baž- nyčios sieninę ir lubinę tapybas su- pažindino Edita Lansbergienė ir Bir- žų dekanas kunigas Dalius Tubys.

Grafų Tiškevičių pagerbimo pas- kutinis akordas – styginių kvarteto „Archi Quartett“ koncertas „Gra- žiausia XIX–XX amžių sandūros mu- zika“ grafo Jono Tiškevičiaus fun- duotoje Biržų katalikų bažnyčioje.

Antanas Seibutis – Biržų krašto muziejaus „Sėla“ muziejininkas.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Lietuvos atstovai dalyvavo Taikos dienos minėjime Čikagoje

Čikaga (LR generalinio konsulato Čikagoje info) – LR Generalinis konsulatą Čikagoje ir lietuvių bendruomenės atstovai jau ketvirtą kartą dalyvavo kasmetinėje Taikos dienos šventėje Daley Center Plaza aikštėje.

Šiemet rugsėjo 23 d. įvykusio renginio metu kalbėjo žymūs miesto veikėjai, skambėjo mero Rahm Emanuel sveikinimas, į sceną buvo pakviesti Čikagoje reziduojančių konsulinių atstovybių vadovai, koncertavo meno atlikėjai, pristatytos 193 Jungtinių Tautų narių vėliavos. Aikštėje susirinkę šimtai čikagiečių choru linkėjo kiekvienai šaliai taikos. Iškilnių pradžioje buvo pasveikinta nauja 193-ioji Jungtinių Tautų narė – Pietų Sudanas, po to – ir kitos valstybės.

Lietuvos trispalvę nešė tautinių šokių grupės „Lietuvos vyčiai“ vadovė Lidija Ringienė. Tautiniu kostiumu pasipuošusiai moteriai iškėlus lietuvišką vėliavą, aikštėje nu-

skambėjo linkėjimas Lietuvai: „Peace in Lithuania!“.

Tautinių šokių grupės „Lietuvos vyčiai“ vadovė Lidija Ringienė pristatė Lietuvos trispalvę. A. Vertelkaitės nuotr.

Surengtas JAV taikos korpuso Baltijos draugų grupės labdaros vakaras

Washington, DC (Lietuvos ambasada JAV) – Švenčiant JAV humanitarinės Taikos korpuso (Peace Corp) programos 50-metį ir veiklos Lietuvoje 20-metį, Lietuvos ambasadoje Washington, DC rugsėjo 22 d. vyko labdaros vakaras, kurio metu surinktos lėšos bus skirtos Lietuvos specialios kūrybos draugijai „Gubija“ paremti. 1991–1992 m. veiklą Lietuvoje pradėjusi JAV Taikos korpuso programa daug dėmesio skyrė neišlaikusių žmonių, pirmiausia vaikų ir jaunuolių, kūrybiniam ugdomumui lavinti. Renginį surengė taikos korpuso Baltijos valstybių draugų grupė.

Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis pasveikino Taikos korpusą jubiliejaus proga, pasveikindamas, kad programos suteiktos savanorystės pamokos ir labdaringa veikla Lietuvos žmonių vertinamos

iki šiol. Ambasadorius buvusiems Taikos korpuso programos Lietuvoje dalyviams palinkėjo išlaikyti ryšį su Lietuva.

Lietuvoje buvo vykdyti du JAV taikos korpuso projektai. Tai 1992 m. pradėti ir 10 m. trukę Teaching English as a Foreign Language (TEFL) ir Small Enterprise Development (SED). TEFL projekto savanoriai anglų kalbos mokė 20,627 1–12 klasių vaikus, 1,567 mokytojus ir 6,923 suaugusius, parengė anglų kalbos mokomąją medžiagą, prisidėjo prie 12-tos klasės anglų kalbos egzamino standartizavimo. SED projektas padėjo įgyti žinias 10,599 verslininkams, prisidėjo prie verslo centrų steigimo, rengė informacinę medžiagą apie Lietuvą. Lietuva sutartį su JAV dėl JAV taikos korpuso programos Lietuvoje pasirašė 1992 m. vasario 7 d.

Paminėtas lakūno F. Vaitkaus atminimas

Lietuvių sąskrydyje paminėtas lakūno F. Vaitkaus atminimas. URM-ELTA nuotr.

Balinrobe (ELTA) – Balinrobe miestelyje rugsėjo 24–25 d. vyko penktasis Airijos Lietuvių Bendruomenės organizuotas ir Lietuvos užsienio reikalų ministerijos paremtas Airijos lietuvių sąskrydis „Mums vis dar reikia sparnų“, skirtas lakūno Felikso Vaitkaus skrydžio per Atlantą 76-osioms metinėms paminėti. Sąskrydžio renginiuose dalyvavo Lietu-

vos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys, Airijos ambasadorė Lietuvoje Filomena Murnaghan, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos atstovai, Airijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Arūnas Teišerskis, Airijos politikai ir Airijos LB nariai.

Lietuvos URM Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius padėkojo Airijos lietuviams už F. Vaitkaus atminimo puoselėjimą. Lietuvos ambasadorius Airijoje pažymėjo, kad Balinrobe kasmet vykstantis sąskrydis atspindi Airijos lietuvių pilietiškumą ir siekį palaikyti nuolatinį ryšį su Lietuva. Sąskrydžio metu Balinrobe bažnyčioje aukotos F. Vaitkaus atminimui skirtos Mišios, pristatytas žurnalistas Editos Mildažytės sukurtas dokumentinis filmas „Solo virš Atlanto“, vyko iškilminga sąskrydžio dalyvių eiseną prie žymeklio, kur iškilus paminklas F. Vaitkaus skrydžiui atminti, ir nuotraukų parodos apie lakūną atidarymas. Sąskrydį papuošė lietuviška mugė, Airijos lietuvių savi-veiklininkų pasirodymai.

Mirė skulptorius Konstantinas Bogdanas

Vilnius (ELTA) – Rugsėjo 26 d., eidamas 86-uosius metus, mirė skulptorius, humanitarinių mokslų ir menotyros daktaras, profesorius, Lietuvos dailininkų sąjungos narys Konstantinas Bogdanas.

K. Bogdanas 1926 m. gimė Žemiuose, Jonavos rajone, mokėsi Biržų gimnazijoje, vėliau – Panevėžio mokytojų seminarijoje. Studijavo Kauno taikomosios dekoratyvinės dailės institute, po to mokslus tęsė TSRS dailės akademijos D. Repin dailės institute Leningrade aspirantūroje. Mokytojavo Kauno gimnazijose ir Mokytojų seminarijoje, dėstė Vilniaus dailės institute, vadovavo Skulptūros katedrai, dirbo Lietuvos dailininkų sąjungoje, 1962–1987 m. buvo jos pirmininku. Parašė straipsnių apie dailę ir kultūrą, kūrė eilėraščius, išleido monografijas „Rusų skulptorius R. R. Bachas“ ir „Skulptorius Juozas Mikėnas“ bei knygą „Lietuvos dailė“. Dalyvavo dailės parodose Lietuvoje, Rusijoje, Suomijo-

A. a. skulptorius K. Bogdanas. Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

je, Bulgarijoje, Jugoslavijoje, Austrijoje, Latvijoje, Kinijoje, rengė asmenines parodas. Sukūrė kelis šimtus monumentaliosios, daugiafigūrės ir portretinės skulptūros darbus. Pripažintas LTSR nusipelnusiu meno veikėju, Liaudies dailininku, Lietuvos valstybės premijos laureatu, Lietuvos herbo konkurso laureatu.

Mirė aktorė I. Leonavičiūtė-Bratkauskienė

Vilnius (ELTA) – Eidama 81-uosius metus, rugsėjo 24 d. Vilniuje mirė pirmųjų lietuviškų filmų žvaigždė aktorė Irena Leonavičiūtė-Bratkauskienė.

A. a. aktorė I. Leonavičiūtė-Bratkauskienė.

I. Leonavičiūtė-Bratkauskienė gimė 1930 m. gruodžio 10 d. Jonavos rajone, Gaiziūnų kaime. 1953 m. baigė Lietuvos dramos teatro studiją. 1955–1989 m. vaidino Valstybiniame (dabar Nacionaliniame) dramos teatre. 1953–1956 m. vaidino pirmuosiuose lietuviškuose filmuose „Aušra virš Nemuno“, „Kol nevėlu“, „Tiltas“.

Iš jos šeimos likusi tik anūkė Ugnė ir proanūkis Augustas. Vyras, žinomas režisierius Balys Bratkauskas, sūnus Darius, anūkė Miglė, dukra Raimonda – mirę. Pernai mirė ir antrasis vyras Vytautas Menčinskas. Už jo aktorė ištekėjo Čikagoje, kur praleido aštuonerius metus. Čia buvo įkūrusi teatrą „Vaidilutė“, 1993 m. pastatė P. Vaičiūno „Nuodėmingąją angelą“.

D. Medvedev pasiūlė remti V. Putin kandidatūrą

Maskva (BNS) – Dmitrij Medvedev pasiūlė „Vieningajai Rusijai“ paremti Vladimir Putin kandidatūrą į šalies prezidentus. Kalbėdamas partijos suvažiavime, jis taip pat pareiškė esąs pasirengęs dirbti „atnaujintoje vyriausybėje“, kuria, jo tvirtu įsitikinimu, sudarys „Vieningoji Rusija“ po būsimos pergalės parlamento rinkimuose.

„Atsižvelgiant į mano sutikimą būti pirmajam partijos sąraše, manau, kad būtų teisinga paremti V. Pu-

tin kandidatūrą į šalies prezidento pareigas“, – sakė jis. „Tai, ką mes pasiūlėme suvažiavimui, yra gerai apgalvotas sprendimas. Praėję metai mums ir, tikiuosi, daugumai mūsų piliečių įrodė mūsų strategijos tinkamumą ir mūsų valdymo modelio veiksmingumą“, – pažymėjo jis.

Savo ruožtu partijos „Vieningoji Rusija“ vadovas V. Putin patvirtino, kad „mes gana seniai, jau prieš keletą metų, susitarėme, ką darysime, kuo užsiimsime ateityje“.

Iš Irano kalėjimo paleisti amerikiečiai grįžo į JAV

Washington, DC (ELTA) – Du iš Irano kalėjimo paleisti amerikiečiai grįžo namo po beveik dvejų metų nelaisvės dėl kaltinimų šnipinėjimu. Per spaudos konferenciją 29-erių Shane Bauer ir Josh Fattal dar kartą pakartojo, kad yra nekalti, ir sakė, kad juos sulaikė, nes jie yra JAV piliečiai.

Nuo sulaikymo 2009 m. jie tvirti-

no, kad dalyvavo žygyje ir netyčia kirto Irano sieną iš Irako. Kartu su jais keliavusi Sarah Shourd buvo paleista prieš metus. Dar būdama kalėjime ji susižadėjo su S. Bauer. Iranas praeitą savaitę juos paleido už milijono JAV dolerių užstatą ir jie išskrido į Omaną. Rugsėjį jie buvo nuteisti už šnipinėjimą kalėti aštuonerius metus.

Popiežiui aukojant šv. Mišias, nuaidėjo šūviai

Berlynas (ELTA) – Popiežiui Benediktui XVI aukojant šv. Mišias Vokietijos mieste Erfurte, viename iš kontrolės punktų prie katedros aikštės, kur vyko pamaldos, nuaidėjo šū-

viai. Vienas iš saugumo tarnybos darbuotojų buvo sužeistas, šaudžiusį piktadarį sulaikė pareigūnai, atliekamas įvykio tyrimas.

Keli atsakymai apie Popiežių

Nuo senų laikų katalikų Bažnyčia skyrė daug dėmesio popiežiaus asmeniui. Turbūt labiausiai popiežiaus populiarumas pastebimas tada, kai jis keliauja. Popiežius galbūt yra vienas iš asmenų, subūrusių didžiausią gausybę žmonių žmonijos istorijoje. Kartais, kaip antai Filipinuose, Meksikoje ar Lenkijoje, jo padrašinio žodžių ateina klausyti milijoninės minios. Ar tai nėra nukrypimas? Ar katalikai nepastato popiežiaus Šventosios Dvasios vietoje?

Kiti priekaištuoja, kad popiežius yra tik žmogus ir, kaip visi, gali klysti. Kodėl katalikai tvirtina, kad jis neklystantis? Kaip tai suprasti? O dar daug kas tyčiojasi iš popiežiaus, kad jis per senas, kad trukdo vienybei tarp krikščionių konfesijų. Juk nei pravoslavai, nei protestantai nepripažįsta jo autoriteto.

Popiežius – šv. Petro įpėdinis

Kristus nebuvo politinis veikėjas. Jis pats nelabai organizavo savo Bažnyčios, nedavė regulos, nuostatų ir pan. Tačiau pagrindinė Bažnyčios struktūra yra kilusi iš paties Kristaus: Bažnyčia yra apaštalinė. Apaštalai, kaip pagrindiniai liudytojai, buvo autoritetas senovės Bažnyčioje. Paskui jie perdavė autoritetą savo įpėdiniams. Visada vyskupas yra išventintas kito vyskupo, ir taip jis yra tiesiogiai susijęs su apaštalais. Skaitant Evangeliją išaiškėja išskirtinis šv. Petro vaidmuo apaštalo būryje ir kad ta pirmenybė jam yra suteikta paties Kristaus. Kai kurie tekstai neleidžia tuo abejojti:

– Kai Petras visų apaštalo vardu skelbia savo tikėjimą, Jėzus jam sako (Mt 16,18): „Tu esi Petras – uola; ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią.”

– „Simonai, Simonai! Štai šėtonas pareikalavo persijoti jus tarsi kviečius. Bet aš meldžiuosi už tave, kad tavasis tikėjimas nesvyruotų; o tu sutvirtėjęs stiprink brolius!” (Lk 22, 31– 32) Simono misija, tarnystė yra sutvirtinti savo brolius, pirmiausia kitus apaštalus.

– Jėzus tris kartus klausia Simono Petro: „Ar myli mane?” Ir tris kartus jam sako: „Ganyk mano avis.” (Jn 21, 15–18)

Bažnyčia priima tuos tekstus kaip Kristaus valią suteikti Petrui tam tikrą pirmenybę tarp apaštalo. O kadangi pats Kristus yra Bažnyčios įkūrėjas, Bažnyčia nenori keisti to, ką pats Kristus įkūrė. Bažnyčia nėra tarptautinė įmonė. Ji turi būti tiesiog ištikima tam, ką pats Kristus mums yra davęs.

Popiežiaus misija

Šventasis Leonas Didysis taip vadino popiežių: „Dievo tarnų tarnas.” Popiežystė nėra aukščiausia valdžia (jis neturi nei kariuomenės, nei policijos), bet tarnystė. Skirtinai negu prezidentai, jis pats nekelia savo kandidatūros.

Manau, kad geriausias popiežiaus misijos apibūdinimas yra „tarnystė vienybei”. Kaip tėvų autoritetas šeimoje yra vienybės šaltinis, taip ir popiežiaus tarnystė užtikrina vienybę. Įsivaizduokite vienuolyną be vyresniojo. Netrukus kiltų neįveikiamų įtampų, nes kiekvienas bandytų kitiems primesti savo nuomonę. Popiežius taip pat padeda išsivaduoti

iš kartais labai stiprios valstybių įtakos.

Popiežius Jonas Paulius II enciklike apie vienybę su ortodoksais (Ut unum sint) priminė Petro sosto svarbą ir reikšmę katalikams, bet parašė, kad jis pasiruošęs diskutuoti su jais, kaip konkrečiai įgyvendinti tą tarnystę. Tarnystės forma bėgant amžiams labai keitėsi. Pvz., tik popiežius Paulius VI pradėjo keliauti po visą pasaulį po ilgo laiko, nes iki tol popiežiai visą laiką praleisdavo Vatikane. Tačiau katalikai yra įsitikinę, kad popiežystė yra paties Kristaus valia. Tarp kitko, pravoslavai dabar dažnai pripažįsta Romos vyskupo „garbės pirmenybę”, bet ne jo dabartinę valdymo formą.

Popiežius Benediktas XVI

Be to, nereikia įsivaizduoti, kad popiežius yra despotas, kuris primesta savo kaprizus. Jis yra priverstas laikytis Evangelijos ir Bažnyčios tradicijos (tai reiškia, kaip Bažnyčia supranta Šventą Raštą istorijoje). Priimdamas svarbius sprendimus jis surenka daug vyskupų į sinodus, pasikonsultuoja su pačiais geriausiais specialistais, sušaukia visus kardinolus, kurie yra jo pirmieji patarėjai.

Popiežiaus neklystamumas

XIX amžiaus pabaigoje pirmas Vatikano susirinkimas paskelbė popiežiaus neklystamumo dogmą. Tas susirinkimas teigė, kad kai popiežius kalba *ex cathedra*, jis niekada neklysta. Tai reiškia, kad svarbiais klausimais kartais popiežius duoda atsakymus, kurie yra patvirtinti jo popiežiškojo autoriteto (iš esmės nedažnai). Pvz., neseniai popiežius išleido knygą apie Jėzų. Tos knygos pradžioje jis pabrėžia, kad toje knygoje jis išdėsto savo asmeninę nuomonę („Ratzingeris kalba”). Kitaip sakant, tu neprivalai pritarti visoms jo mintims. Tačiau kai XIX amžiaus viduryje popiežius išleido naują dogmą, kad Marija yra be nuodėmės (nekalts prasidėjimas), tu kaip katalikas turi priimti tai kaip tikėjimo tiesą.

Ačiū Dievui, kad Bažnyčia dviejose srityse nesuklydo ir nesuklys: dorovės ir tikėjimo srityse. Tai yra tiesiog tikėjimas, kad Šventoji Dvasia lydi Bažnyčią ir neleidžia jai pasiklysti, pakeisti apaštalo tikėjimo.

O kai popiežius sako pamokslą, kalba apie politiką, gamtos apsaugą ir pan., tu gali pasitikėti juo, bet gali turėti ir kitokią nuomonę.

Istorijoje ne visi popiežiai buvo šventieji, bet nė vienas nepakeitė apaštalo tikėjimo. Kai kurie kartais palaidai gyveno, buvo karo vada, daugiau negu popiežiai ar elgėsi kaip milijonieriai, bet Dievas niekada neleido, kad popiežius vestų Bažnyčią klystkeliais. Bažnyčia mus kviečia melstis už popiežių ir jį mylėti kaip tėvą.

www.tiberiade.lt

Be palapinės – į Harry Potter parką

GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Nr. 8

Kiti gali didžiai nusivilti. Tiems siūlau apsilankyti „Disneyworld” ir/ar „Bush Gardens”.

Taigi vėl grįžome per lietuvių judančiais takeliais (tik ne visi veikė), laiptais, kuriais savomis jėgomis teko nultipti. Susiradę automobilį planavome, kur sustoti pavalgyti. Su GPS suradome jūros gėrybių restoraną. Važiuojame, bus naujas restoranas. Važiuojame ir privažiavome, bet restoranas uždarytas. O čia visa gatvė retorikanais nusagstyta. Sakau Romualdai, važiuokime toliau. Tuoj pat pastebėjau „Perkins”. Užsukome, pavalgėme, sužinojome, kur artimiausia maisto parduotuvė ir tą „Publix” suradome. Romualdas prie pirkinių pridėjo raudono vyno butelį. Planavome tą vakarą paskambinti į vieną iš gautų itališkų restoranų, kad mums pristatytų vakarienę. Nereikės važinėti.

Pailsėjusi, surašiau savo pastabas. Ruošiamės vakarieniauti. Skambinu į numatytą restoraną. Nėra atsakymo. Žiūriu, ant staliuko viešbučio siūlomas restoranas. Sakau, skambinkime ten. Pabandėme. Vėl nieko. Paskambinau į viešbučio raštinę. Tie sako, kad ateitume iki jų, suteiks informaciją. Sakau, lyja, duokite dabar. Sako, ateikite. Pakabinau ragelį, Romualdai sakau, važiuokime į „Cracker Barrel”. Romualdas patarnautojos užprašė vyno. Ta sako, kad neturi. Tai, sako manasis, užteks vandens. Jai užsiminiau, jog Romualdas mano, kad vanduo į vyną pavirs. Ta atsakė, pažiūrėsiu, ar Jis užsiėmęs. Matyt, taip, nes vanduo į vyną nepavirto, tad jo išgėrėme grįžę į viešbutį.

Savannah ir „Forrest Gump”

Kita diena – jau be griežtų išpaireigojimų. Buvome susitarę aplankyti draugę ir pamatyti jos naują namą. Gerai išmiegoję baigėme valgyti įvairius ir pieną, nustatėme GPS ir iškeliavome. Paskambinau telefonu pranešti apie numatytą atvykimo laiką. Atvykome be didesnių problemų, smagiai pasisvečiavome ir kitą rytą keliauваме toliau. Norėjome aplankyti Georgia valstijos kaimelius prie Atlanto. Pradėjo lynoti. Nusukus nuo greitkelio staiga labai suteimo, o lietus tokiomis srovėmis pila – vos kelias matosi. Gerai, kad pastebėjome posūkį atgal į greitkelį. Tad taip tamsoje su didžiausiu lietumi ir važiuojame beveik valandą. Po truputį švito, apstojo lyti. Prie numatyto viešbučio atsiradome labai anksti – pusę antros. Šis „Days Inn” gražus, erdvus. Su kuponu gavome kambarį už penkiasdešimt dolerių, nepriskaičiavo penkiolikos dolerių baudos už ankstyvą atvykimą. Kambaryje dar buvo šaldytuvas ir mikrobangų krosnelė. Įjungus TV rodė filmą su Pat Boone. Nemačiau pradžios, bet jis dainavo dainą pavadinimu „April Love”, todėl manau, kad ir filmas buvo tokiu pat pavadinimu. Prisiminiau, kaip kažkada jam parašytame vaidmenyje jis turėjo pasibučiuoti. Jis griežtai atsisakė, nes nenorėjo, kad dukros matytų jį bučiuojant svetimą moterį, kad ir ekrane. Jo apsi-

sprendimui paklūsta. Tokia moralė dar egzistavo Hollywood filmų karalystėje prieš penkiasdešimt metų.

Papusrėčiavę ir patikrinę elektroninio pašto dėžutę važiuojame į Savannah miestą apžiūrėti seno istorinio kvartalo. Nusipirkome bilietus istorinei apžvalgai troleibusu. Vairuotojas-gidas pasakojo apie šio kvartalo architektūrą, kokie žymūs žmonės čia gyveno. Pravažiuojant Chippewa Square atkreipė dėmesį, kad čia buvo filmuota visiems pažįstama scena iš „Forrest Gump” filmo. Vėliau tas suoliukas dingo, bet viena moteris nuvyko į Hollywood, tą suoliuką surado ir, nupirkusi suoliukui keliautojo bilietą, lėktuvu pargabeno atgal. Jam bekalbant, į troleibusą įlipo Forrest Gump, pasakė ieškas vieno vyriškio, paskui mums palinkėjo geros kelionės ir, sugriebęs savo lagaminą, išbėgo. Visi paplojome už tokią puikią vaidybą. Toliau matėme kitus miesto sodelius. Kai kurie buvo paskirti pilietinio karo herojų pagerbimui. Tarp jų buvo Marquis de Lafayette ir Casimir Pulaski, kuris čia palaidotas. Pravažiuojame namą, kuriame gimė Juliette Gordon Low, įsteigusi skaučių organizaciją Amerikoje. Šiame mieste įvyko pirmasis skaučių susirinkimas. Vienas didelis namas – dabar viešbutis – anksčiau priklausė futbolininkui Joe Namath. Kiti dideli namai dabar yra muziejai, viešbučiai arba advokatų raštinės. Ties vienu namu įlipo senoviniai drabužiais apsirengusi moteris vardu Tammy ir kvietė mus tą vakarą čia užsukti, nes čia daug šmėklų – dvasių – pasirodo, ypač vėlai vakare. Matėme ir liūdnai atrodantį namą, kuriame dirbo IRS.

Norint tikrai viską apžiūrėti, patartina pirma troleibusu apvažiuoti ir pasižymėti visus penkiolika sustojimų. Paskui galima vėl važiuoti ir ties pažymėtais punktais išlipti, o vėliau vėl įlipti ir toliau važiuoti. Taip darė kiti keleiviai, o mes pasitenkinome vienu apvažiuoimu, nes linojo. Patraukėme 16 keliu į vakarus, į Atlanta pusę. Kelias smagus, apylinkės gražios, primena Michigan, tik čia nėra jokių skelbimų prie kelio, negadina vaizdo. Pakeliui sutojome „Shoney’s” restorane pavalgyti. Čia savaitės dienomis būna ir bufetas, maisto apščiai, kaina nedidelė.

Suradome savo pasirinktą „Days Inn” ant kalnelio viršūnės Macon, GA mieste. Registratorius labai paslaugus, gavome puikų kambarį ir vėl už penkiasdešimt dolerių. Pailsėjęs buvo laiko dar porą dalykėlių nusipirkti kitos dienos priešpiečiams. Pavalgyti užsukome į „El Azteca”; geras maistas, grojo dainininkas su gitara.

Indėnų sostinė

Penktdienis. Sočiai papusrėčiavę važiuojame toliau į šiaurę. Po geros valandos pasiekėme Atlanta, GA. Stebėjomės, kad nėra jokio susigrūdimo. Tad net nepristodami apvažiuojame miestą per rekordinį laiką. Iki Chattanooga – valanda su truputiu, o čia dar vidudienio nėra.

Bus daugiau.

SPORTAS

Lietuvos krepšinio mėgėjų nusivylimas ir liūdesys

RIMANTAS DIRVONIS

Rugsėjo 18 d. vakarą Kaune pasibaigė Europos vyrų krepšinio čempionatas. Gaila, bet tą dieną rungtyniaujant keturioms geriausioms (ar laimingiausioms) komandoms tarp jų nebuvo Lietuvos vyrų rinktinės. Aštuntfinalyje Lietuvos komanda nuvylė visus savo gerbėjus, nuvylė Lietuvą. Dingo viltis lietuviams pakartoti 1939 metais laimėtą krepšinio čempionatą savame krašte, nes pralaimėjome beveik laimėtas rungtynes prieš gerai susižaidusią Makedonijos komandą ir nebegalėjome kovoti dėl čempionato laimėjimų. O juk visa Lietuva, visi trys milijonai krepšinio mėgėjų ir gerbėjų, krepšinio žinovų ir save laikantys „patyrusiais krepšinio treneriais“ buvo įsitikine, kad mūsų rinktinė yra viena geriausių čempionate.

Rugsėjo 18-ąją pasibaigęs Europos vyrų krepšinio čempionatas pergals Lietuvai neatnešė. **AP nuotr.**

Kas atsitiko?

Lietuvos rinktinė su patyrusiu treneriu Kęstučiu Kemzūra turėjo gerus žaidėjus visose pozicijose, išskyrus vidurio puolėją. Nors čempionatą pradėjome su trimis vidurio puolėjais (centrais), bet, gaila, nė vienas jų neprilygo aukštą ūgį ir svorį turintiems kitų komandų puolėjams. Be to, vienas mūsų vidurio puolėjų, Marijonas Petravičius, dėl ligos po keleto pirmųjų rungtynių turėjo pasitraukti iš komandos (Naujos čempionato taisyklės neleidžia žaidėjo keisti). Jaunas, tik devyniolikos metų Jonas Valančiūnas, nors ir labai gerai pasirodė, ne visose rungtynėse galėjo lygiomis kovoti su kitų komandų aukštaūgiais, sunkiasvoriais vi-

durio puolėjais (Reikia tikėtis, kad po metų kitų Valančiūnas, subrendęs ir sustiprėjęs, gal dar ir paaugęs, galės grumtis ir su kitais varžovais milžiniais.) Kitas aukštas ir stipraus sudėjimo puolėjas Kšyštofas Lavrinovičius jau čempionato pradžioje pasitempė nugarą ir nebuvo geros sportinės formos per visą likusį čempionatą. Labai gaila, kad vienintelis tikrai taiklus aukštaūgis lietuvis metikas, turintis patyrimo Amerikos NBA lygoje, Žydrūnas Ilgauskas nedalyvavo savo gimtinės krepšinio rinktinėje.

Lietuvos komandos treneris K. Kemzūra turėtų užsitarnauti ypatingos pagarbos, nes pajėgė valdyti gana sudėtingą, sudarytą su trūkumais komandą. Jau prieš čempionato pradžią maniau, kad didžiausia mūsų problema buvo galingo vidurio puolėjo nebuvimas, nors niekas iš vadovų apie tai nekalbėjo. Taip, turėjome tikrai gerų jaunų ir vyresnių žaidėjų, tačiau gaila, kad kai kurie iš šių žvaigždžių mus irgi nuvylė, darė apmaudžias, lemtingas klaidas. Treneris Kemzūra išmintingai keitė komandos žaidėjus, gerai valdė mūsų „žvaigždes“. Su tokiu trenerio vertinimu turėtų sutikti ir trys milijonai Lietuvos krepšinio „žinovų“. Prieš „vaikiškas“ žvaigždžių klaidas sporto aikštelėje treneris yra bejėgis. Tai ir buvo netikėta makedoniečių laimė, kuri, laimėjus prieš lietuvius, leidžia jiems geriau pasirodyti ir prieš kitas žymias šio čempionato rinktines.

Visi lietuviai tikėjosi iš Lietuvos rinktinės kažko daugiau. Nusivylėme. Neiškovojoame pakvietimo į Londono olimpiadą, bet dar pajėgsime tai padaryti ateinantį pavasarį atrankinėse žaidynėse.

Lietuva tikējosi daugiau ir iš užsienio turistų. Kauno miestas po pralaimėjimo prieš Makedoniją turbūt rūpinasi, kad nebankrutuotų, nes džiaugsmingas triukšmas nutilo jau pralaimėjimo vakarą. Neatsigavo jis ir kitomis čempionato dienomis – negi kelsi taurę už aukštus ispanus, prancūzus ar tave į penktą vietą nugarūdusius makedoniečius!

Ne visos arenos buvo užpildytos

Krepšinio sirgaliai.

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
 Lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą
 Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

**SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500**

žiūrovais. Tik tada, kai žaidė Lietuvos komanda, salės buvo pilnos. Nukentėjo viešbučių, kavinių, barų savininkai – visi, kas tikėjosi sulaukti daug užsienio lankytojų ir didelio pelno. Gal svečius turistus išgašdino ir aukštos viešbučių, užėgų kainos?

Bet Lietuvoje pasistatėme šešias naujas krepšinio arenas. Prieš Europos svečius atrodėme gerai, mūsų sirgaliai, net triukšmingai remdami savo komandą, elgėsi gana kultūringai. Krepšinį pristatėme kaip mūsų tautinį sportą, kaip mūsų antrąją religiją. Neįmanoma pagirti visų, kurie prisidėjo prie šio Europos krepšinio čempionato organizavimo. Jų buvo daug. Bet reikia paminėti Lietuvos krepšinio federaciją, jos generalinį sekretorių Mindaugą Balčiūną

Gražiausiu čempionato krepšininku išrinktas Martynas Pocius.
Tomo Raginos nuotr.

su visa komanda – valstybės rėmėjais, pavaldiniais ir šimtais savanorių pagalbininkų. Jų visų pastangomis buvo surengtas milžiniškas renginys. Ačiū.

Lietuviai pasaulio arenose

Praėjusį savaitgalį Slovakijoje, Bacuch kaime, vyko IV tarptautinės sportinio ėjimo varžybos „Chodza na Bacuchu – Cena Jozefa Pribilince“. 10 km ėjime dalyvavo ir lietuvė Brigita Virbalytė. 26-erių metų Lietuvos lengvaatletė nuotolį įveikė per 45 minutes 18 sekundžių ir užėmė trečią vietą.

Tik 48 dviratininkai iš 99 pradedusių varžybas savaitgalį baigė dviejų etapų lenktynes „Tour du Gavaudan Languedoc-Roussillon“ Prancūzijoje. 39-oje vietoje po pirmojo etapo buvęs „Velo-Club La Pomme Marseille“ ekipos atstovas Evaldas Šiškevičius antrajame 162,4 km etape buvo tarp 41 sportininko, kurie pasitraukė iš lenktynių. Nugalėtoju tapo prancūzas Guillaume Levarlet,

aplenkēs tautietī Jonathan Hivert bei vokietī Paul Voss.

* * *

Paskelbtoje naujoje pasaulio Moterų teniso asociacijos (WTA) klasifikacijoje 25-erių metų Lina Stančiūtė su 214 taškų iš 279 vietos pakilo į 265-ą. Lietuvė praėjusią savaitę ITF serijos turnyre Fodžijoje, Italijoje, iškovojo 14 taškų. 16-metė Joana Eidukonytė (10 taškų) per savaitę iš 1019 vietos nukrito į 1044-ą. Pajėgiausių planetos tenisininkų pirmame dešimtuکه per savaitę pokyčių neįvyko: pirmąją vietą išsaugojo Caroline Wozniacki iš Danijos (9,335 taškai), antrą – rusė Marija Šarapova (6,226 taškai), trečią – baltarusė Viktorija Azarenka (6,055 taškai).

Delfi.lt

SIŪLOME 10% METINIŲ PALŪKANŲ

Jūsu investīcija
yra apsaugota
Nekilnojamu
Turtu.

Dėl smulkesnės informacijos skambinkite
tel. 630-965-6608

Investuojate ne daugiau
kaip 65–70 proc. visos
turto vertės.

Ilgametė patirtis ir
daug laimingų klientų.

Nėra vieno recepto, kaip apylinkės turi dirbti

Pirmasis JAV LB apylinkių pirmininkų suvažiavimas

LORETA TIMUKIENĖ

Rugsėjo 10–11 dienomis Čikagos priemiestyje Lemont, Pasaulio lietuvių centre, vyko JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) apylinkių pirmininkų ir jų atstovų suvažiavimas – pirmas LB istorijoje, sukviėtęs apylinkių pirmininkus iš visų Jungtinių Valstijų. Tarp dalyvių buvo ne tik Čikagoje ir aplinkui veikiančių apylinkių atstovų, bet ir atvykusių iš tolimesnių Florida, California, New Jersey, New York, Massachusetts, Colorado, Connecticut valstijų.

Kaip sakė renginio sumanytojai, JAV LB Krašto valdybos (KV) vicepirmininkė organizaciniams reikalams Sigita Šimkuvienė-Rosen ir KV pirmininkas Vytautas Maciūnas, atėjo laikas suburti pačius didžiausius LB darbininkus – apylinkių pirmininkus, jų valdybų narius. S. Šimkuvienė, lankydama apylinkėse ir ruošdama JAV LB konferencijas, padarė išvadą, kad būtina surengti atskirą LB pirmininkų suvažiavimą ir suteikti jiems kuo daugiau dalykinės, jų veiklai skirtos informacijos. Be to, pasak vicepirmininkės, Lietuvių Bendruomenės gyvenime dalyvaujantiems žmonėms ramybės neduoda dar vienas svarbus klausimas – tolimesnė LB veikla, jos kaip organizacijos ateitis. Jau senokai svarstoma, kokia šiandien LB misija – galima sakyti, kad, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, LB veikla aprimo, sutriko. Galvojama, koku keliu einant ji stiprėtų, pritrauktų naujų žmonių. S. Šimkuvienės nuomone, tik tie žmonės, kurie dirba apylinkėse, turi būti svarbiausi LB ateities veiklos plano kūrėjai, o, sudarant struktūrinį veiklos planą, reikia pasitelkti kuo įvairesnio amžiaus LB narius.

JAV LB KV pateiktas pasiūlymas dėl suvažiavimo buvo priimtas vienbalsiai. Lemont apylinkės pirmininkė Birutė Kairienė sutiko padėti suruošti šį suvažiavimą, pasitelkusi savo valdybos žmones, svetingai visus priėmė, globojo, net apnakvindino.

Suvažiavime dalyvavo 44 žmonės, iš jų 26 – apylinkių pirmininkai arba apylinkių atstovai – išdininkai, valdybų ar tarybų nariai. Suvažiavimo rengėjų numone, tai – geras ženklas, kad LB žmonės nori bendrauti, gauti daugiau informacijos. S. Šimkuvienė sakė, kad šiuo metu Jungtinėse Valstijose gyvuoja ir veikia 54 apylinkės, kitos apylinkės, kurios „puošia“ Bendruomenės internetinį tinklalapį, jau seniai nebevykdo jokios veiklos (taigi KV laukia dar vienas darbas – sutvarkyti LB tinklalapį ir pateikti naujausią informaciją). Šiandien iš 54 apylinkių pirmininkų 29 yra naujai atvykusieji – trečiabangiai, 18 iš jų – moterys ir 11 vyrų.

Suvažiavimo svečius atvyko pasveikinti Lietuvos Respublikos generalinė konsulė Skaistė Anilionė ir Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius. Renginio atidarymo iškilmėse dalyvavo Šaulių organizacijos atstovai.

Suvažiavime kalbėjo keletas pranešėjų – Lietuvių Fondo direktorių Tarybos pirmininkas Riman-tas Griškėlis pristatė Fondo veiklą, Lituanistikos tyrimų ir studijų centro Tarybos pirmininkas

Suvažiavimo dalyviai su svečiais.

dr. Robertas Vitas pasakojo apie Centro darbus, „Draugo“ vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė kvietė aktyvius Bendruomenės žmones apie savo veiklą kuo daugiau rašyti spaudoje, XIV Lietuvių šokių šventės Boston Ruošos komiteto pirmininkas Marius Žiaugra papasakojo apie pasirošimą šventei. JAV LB Tarybos prezidiumo pirmininkas Juozas Polikaitis paaiškino apie JAV LB Tarybą, prezidiumo darbą, pakvietė visus į Tarybos sesiją, vyksiančią š. m. spalio 7–9 d. Elizabeth, NJ. Apie JAV LB KV veiklą ir svarbiausius uždavinius kalbėjo KV pirmininkas V. Maciūnas. Jis apžvelgė svarbiausius KV atliekamus darbus, papasakojo apie studentų stažuotes, LB konferencijas, šokių ir dainų švenčių organizavimą, bendradarbiavimą su Lietuvos institucijomis.

Grand Rapids, MI apylinkės išdininkas Jonas Treška kalbėjo apie apylinkės išdov tvarkymą, buvo pristatyta naudinga informacija, kurią atsiuntė Atlanta, GA apylinkės išdininkė Virginija Šileikytė.

Atrodo, pagaliau pradeda judėti LB struktūrinio plano sudarymas. LB misija ir jos tikslai buvo viena svarbiausių šio suvažiavimo temų. JAV LB XIX tarybos narys, garbės teismo pirmininkas Laurynas Vismanas pristatė kuriamą Bendruomenės struktūrinį planą, kuris turėtų nusakyti organizacijos misiją, jos tikslus ir būdus jiems įgyvendinti. Dabar, anot L. Vismano, dažnai užsibrėžiami dideli tikslai, kurių, deja, nesugebama pasiekti.

Apie savo apylinkių gyvenimą kalbėję pirmininkai pabrėžė, kad visų pirma reikia ieškoti būdų, kaip į Bendruomenių veiklą įtraukti daugiau žmonių. Suvažiavime dalyvavusieji pasakojo, kaip jiems sekasi, kokie renginiai vyksta, ko pasigendama Bendruomenės veikloje. Vieni džiaugėsi, kad jiems gana gerai sekasi, „išplaukti į platesnius vandenius“ – lietuviai dalyvauja kitų tautybių bendruomenių renginiuose, kuriuose pristato mūsų papročius, tradicijas, valgius. Kiti sakė bandantys pritraukti į savo veiklą jaunus žmones, jiems skirdami konkrečius darbus, organizuodami sporto renginius. Buvo išsakyta mintis stengtis kuo daugiau

bendrauti su JAV valdžia, taip pat siūlyta ieškoti galimybių padėti Bendruomenės žmonėms, kuriems atsitinka nelaimė. Seniau gyvujančių apylinkių žmonės džiaugėsi, kad jie iki šiol remia lietuviškas mokyklas, lietuvišką spaudą, renginius, o naujai susikūrusių apylinkių pirmininkai pasiguodė, kad jiems gana sunkiai sekasi įpratinti naujai atvykusius aukoti. Suvažiavimo dalyviai priėjo išvadą, kad nėra vieno recepto, kaip apylinkė turi dirbti – kiekvienas yra savo kiemo šeimininkas ir geriausiai žino, kaip jame tvarkytis.

S. Šimkuvienės nuomone, suvažiavimas pagrindinį tikslą pasiekė – apylinkių pirmininkai turėjo gerą progą išsakyti, pasitarti su kitų apylinkių atstovais. Kaip sakė Pietryčių Floridos apylinkės vicepirmininkė Zita Siderienė, jai buvo malonu matyti jaunus naujus žmones, su pasididžiu kalbėjusius apie savo naujai susikūrusių bendruomenių darbą. „Pradžią džiugina. Be to, gerą išpūdį paliko puikus renginio organizavimas, nauja idėja, naujas darbo stilius. Malonu buvo pajusti lietuvišką dvasią šventės atidaryme – šventiškai ir pakiliai nuteikė Šaulių organizacijos atstovų įnešamos vėliavos, o Lietuvos ir JAV himnų giedojimas sustiprino meilės ir padėkos jausmus gimtajam kraštui bei mus priėmusiai šaliai“, – išpūdziais dalijosi Z. Siderienė.

Suvažiavimo medžiaga bus išsiųsta visoms apylinkėms. Kad Bendruomenių žmonės turi apie ką kalbėti, liudijo ir gana karštos diskusijos, kurias dar labiau pakurstė suvažiavime dalyvavę Judėjimo Lietuvos pilietybei išsaugoti atstovai, kvietę prisijungti prie judėjimo. Tačiau, nepaisant įvairių nuomonių skirtumų, renginyje dalyvavusieji pritarė vieno iš dalyvių išsakytai nuomonei, kad likimas taip lėmė, jog esame viena tauta, ir reikia stengtis, kad tai mus jungtų, o ne skaldytų.

Suvažiavimo dalyviai noriai dalyvavo vakaro programoje – atsakinėjo į Verutės Šimkuvienės iš Worcester, MA paruoštus šmaikščius klausimus, o pasigirdus Elenos Žebertavičienės iš Sunny Hills, FL atliekamoms melodizingoms dainoms, visi susibūrė bendram šokiui.

Apie JAV LB Krašto valdybos veiklą kalbėjo KV pirmininkas V. Maciūnas.

Apylinkių pirmininkai turėjo progą papasakoti apie savo bendruomenių veiklą.

Rimo Gedeikos nuotraukos.

Kodėl lapai keičia spalvą?

Mokslininkai pamažu atskleidžia paslaptį, kodėl medžių lapai rudenį tampa raudoni ar geltoni. Šios spalvos ne tik vilioja akį, rašo „Discovery News”.

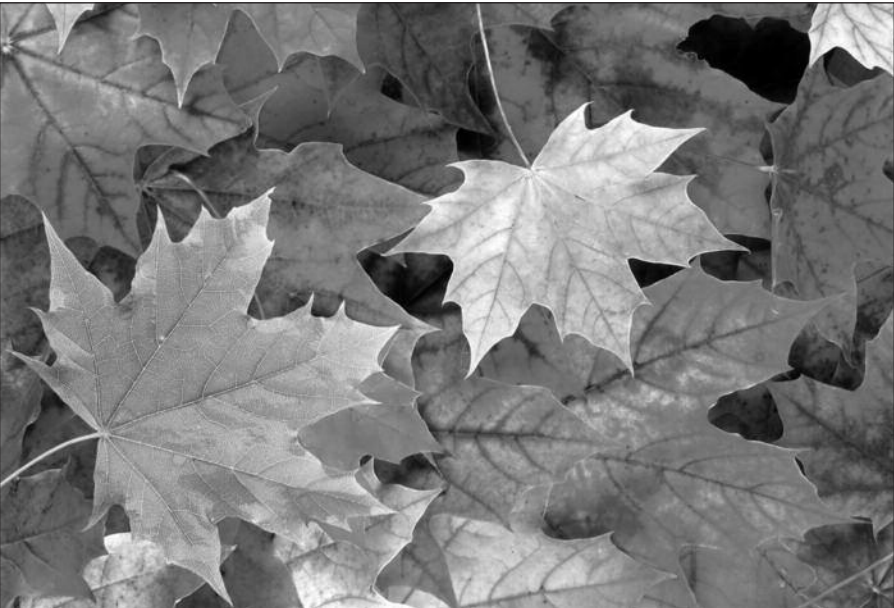
Jos rodo medžių pastangas daryti viską, kas įmanoma, kad tik išgyventų.

Pradėkime nuo žalio lapo. Visi mokykloje mokėmės, kad žalią lapo spalvą lemia gausiausiai jame esantis pigmentas – žaliasis chlorofilas. Kai atvėsta oras, o rudens dienos tampa vis trumpesnės, lapai ima geltonuoti ir raudonuoti ne todėl, kad jie miršta, bet dėl įvairiausių juose vykstančių raidų.

Geltonuose lapuose vyksta vienos spalvų keičiantys vyksmai, o raudonuose – kitokie. Kai chlorofilo gamyba nutrūksta, dauguma lapų pageltonuoja, nes ši spalva jau yra lapuose, tačiau augimo sezono metu ją užgožia žalios spalvos pigmentas.

Tačiau pastarąjį dešimtmetį mokslininkai nustatė, kad raudonuose lapuose vyksta visiškai kitokie virsmai. Sumažėjus chlorofilo kiekiui, jie taip pat pageltonuotų, jei staiga nebūtų pradėdamas gaminti naujas raudonas pigmentas, vadinamas antocianinu, kurio anksčiau lape nebuvo.

Šis stebinantis atradimas sužadino mokslininkų smalsumą. Jie bando paaiškinti, kodėl vos savaitę gyvuojantis lapas varginasi gaminti šį visiškai naują pigmentą.

Viena teorija, aiškinanti, kodėl lapai raudonuoja, teigia, kad tai 35 mln. metų truncančios medžių kovos su vabzdžiais, rudenį ieškančiais, kur paskutinį kartą užkąsti ir padėti kiaušinėlius, rezultatas. Raudonus lapus vabzdžiams, tokiems kaip amarai, sunkiau pamatyti, todėl jie pasirenka geltonus lapus.

Kai kurių šios teorijos įrodymų galima rasti rudeninių lapų spalvų skirtumuose Šiaurės Amerikoje ir Europoje. Vos keletas europinių medžių rudenį paraudonuoja – daugumos jų lapai tampa geltoni. Šiaurės Amerikoje galima pamatyti gana daug ir raudonų, ir geltonų medžių.

To priežastis gali būti tai, kad Šiaurės Amerikoje, taip pat Rytų Azijoje, iš šiaurės į pietus besidriekiančios kalnų grandinės keičiantis kli-

matui leidžia miškams keisti savo augimo vietovę iš pietų į šiaurę, kartu gabenantis ir savo vabzdžius bei ilgai besitęsiančią kovą su jais.

Tuo metu Europoje didžioji dalis kalnų grandinių driekiasi Vakarų Rytų kryptimi. Taigi klimatui vėsant ar šylant, medžiams nėra kur keliauti ir jie paprasčiausiai žūsta, o kartu su jais – ir vabzdžiai. Taigi Europoje vabzdžių ir medžių kova istoriškai daug trumpesnė, taigi medžiai turėjo mažiau laiko priemonėms, kaip jais nusikratyti, pavyzdžiui, antocianinams, sukurti.

Šią teoriją iškėlė Simcha Lev-Yadun iš Haifo-Oranimo universiteto ir Jarmo Holopainen iš Kuopio universiteto Suomijoje.

Kita teorija teigia, kad raudonojo antocianino kiekio skirtumai medžiuose, augančiuose toje pačioje vietovėje, gali būti labiau susiję su dirvožemio derlingumu ar skurdumu. Taigi tai atspindi sunkumus, kuriuos jie turi įveikti, norėdami pasiekti maistingąsias medžiagas.

Pirminis vieno studento JAV atliktas tyrimas parodė, kad dirvožemyje po dervamedžių ir raudonlapių klevu esančios maistingosios medžiagos smarkiai skyrėsi, o tai sutapo su medžių rudeninių lapų spalvomis. Derlingesniame dirvožemyje žemumose augančių medžių lapai buvo linkę geltonuoti, o skurdesniame dirvožemyje aukštumose augančių lapuočių – raudonuoti.

„Aišku, kad yra sąsajos”, – teigia augalų fiziologas Bill Hoch iš Montana University Bozeman. Be to, tai sutampa su jo tyrimų antocianino funkcijai nustatyti rezultatais.

Tyrimai leidžia gana tvirtai teigti, kad antocianinas veikia kaip apsaugantis pigmentas, padedantis nemaistingame dirvožemyje augantiems medžiams iš lapų prieš jiems nukrentant gauti kuo daugiau maistingųjų medžiagų.

„Jie atgal į augalą sutraukia kiek įmanoma daugiau maistingųjų medžiagų”, – teigė B. Hoch.

Raudonas pigmentas nuo žalos apsaugo lape dar likusius žaliojo maistingojo chlorofilo likučius. Tai leidžia medžiams ilgiau lapuose gaminti cukrus. Tai, savo ruožtu, yra gyvybiškai svarbu išgaunant maistingąsias medžiagas iš lapų, nes viintelis būdas joms nukelti iš lapų į kamieną yra per cukrus.

Kuo ilgiau, anot B. Hoch, spalvų keičiančiuose rudeniniuose lapuose vyks fotosintezė, tuo daugiau maistingųjų medžiagų, kurios bus naudojamos pavasarį, pavyks gauti.

Irt.lt

A † A ONA PRIŽGINTAITĖ MOTIEJŪNIENĖ

Mirė 2011 m. rugsėjo 22 d., sulaukusi 90 metų.
Gimė 1921 m. Šiauliuose.
Gyveno Vokietijoje, Australijoje, Los Angeles, o mirė namuose Prescott, Arizona.

Liūdi: dukros Ramunė, Eglutė, Rūta ir Birutė ir jų vyrai; anūakai Vytautas, Justinas, Eivutė ir Robertas, giminės Lietuvoje, Argentinoje ir draugai, išsibarstę po visą pasaulį.

Nuliūdusi šeima

Valdovų rūmams – šviestuvų kopijos iš Varšuvos pilies

Varšuvos karališkoji pilis nusprendė ilgam laikui paskolinti prieš maždaug 30 metų sukurtas XVI–XVII a. istorinių šviestuvų kopijas – 40 sietytynų ir bra.

Šviestuvai papuoš Valdovų rūmų istorinio interjero sales iki tol, kol atsiras galimybių pasigaminti savas kopijas. Šią naujieną į Vilnių atveža ilgametis Varšuvos pilies direktorius profesorius Andrzej Rottermund.

Žymus lenkų meno istorijos tyrinėtojas, vienas aktyviausių Varšuvos karališkosios pilies atkūrimo projekto vykdytojų bei ekspozicijų rengėjų susitiks su Lietuvos kultūros ministro Arūno Gelūnu aptarti bendradarbiavimo tarp Valdovų rūmų ir Karališkųjų rūmų Varšuvoje ateitį.

Prof. A. Rottermund taip pat priims Vyriausybės kancleris ir Valdovų rūmų atkūrimo komisijos vicepirmininkas Deividas Matulionis, Lietuvos užsienio reikalų viceministras Egidijus Meilūnas. Svečias susipažins su Valdovų rūmų atkūrimo darbais, Valdovų rūmų muziejaus ekspozicijomis

Taikomosios dailės muziejuje, domėsis kitais Lietuvos muziejais.

Valdovų rūmuose prof. A. Rottermund skaitys pranešimą „Varšuvos karališkoji pilis: šiuolaikinio muziejaus funkcijos istorinėje rezidencijoje”.

Prof. A. Rottermund Lenkijoje ir visoje Europoje žinomas bei vertinamas ne tik kaip XVIII–XIX a. dailės ir architektūros istorijos tyrinėtojas, istorinių būstinių veiklos specialistas, muzikologijos teoretikas, bet ir kaip didelę praktinę patirtį atkuriant bei šiuolaikiniams muziejų ir kitiems kultūros bei parodiniams poreikiams pritaikant turintis muziejininkas, tarptautinių parodinių projektų organizatorius.

Nuo 2004 m. profesorius yra ir Lietuvos valdovų rūmų atkūrimo bei ekspozicijų įrengimo patarėjass, 2006 m. apdovanotas ordinu „Už nuopelnus Lietuvai”.

ELTA

Vienu metu smuiku griežė per 4,600 moksleivių

Daugiau kaip 4,600 moksleivių Taivane kartu griežė smuiku, taip pagerindami prieš 86 metus pasiektą laimėjimą, praneša agentūra AFP.

Čanghua stadione smuikų stygas virpino lygiai 4,645 jaunesni nei 18 metų amžiaus smuikininkai. Masinį muzikavimą stebėjo Gineso rekordų

knygos atstovas. Smuikininkai instrumentu grojo pusšėtos minutės – puse minutės ilgiau nei reikalinga.

Ligšiolinis masinio griežimo smuiku rekordas buvo pasiektas 1925 metais. Tada Londone stygas virpino 4,000 smuikininkų.

BNS

Smuikas parduotas už rekordinę sumą

Retas Antonio Stradivari smuikas, kažkada priklausęs anglų poeto Georg Gordon Byron anūkei, parduotas už rekordinę 9,8 mln. svarų sterlingų (apie 38 mln. litų) sumą labdaringame aukcione, kurio pajamos skirtos padėti nukentėjusiai nuo žemės drebėjimo Japonijai.

1721 metais pagamintas smuikas parduotas nežinomam pirkėjui už kainą, kuri maždaug keturis kartus viršijo ankstesnę rekordinę sumą, gautą už italų meistro pagamintą smuiką, pranešė muzikos instrumentų prekyba užsiimantis internetinis aukcionas „Tarisio”.

Gauti pinigai bus skirti Japonijai, kovą nukentėjusiai nuo galingo

žemės drebėjimo ir cunamio.

Smuikas, pavadintas „Lady Blunt”, 30 metų priklausė G. G. Byron anūkei Anne Blunt. Jį aukcionui perdavė japonų muzikos fondas „Nippon Music Foundation”, kuriam priklauso kai kurie geriausi A. Stradivari ir Giuseppe Guarneri pagaminti instrumentai.

„Nors šis smuikas labai svarbus mūsų kolekcijai, japonų tautos nelaimės po kovo 11 dienos tragedijos rodo, kad mums reikalinga bet kokia galimo pasiūlyti pavidalo pagalba”, – pareiškė fondo prezidentas Kazuko Siomi. – Gauti pinigai tuoj pat pasieks Japoniją”.

BNS

SIŪLO DARBĄ

South side intermodal trucking company looking for experienced CDL drivers. 80% drop and hook. Call Mr. White at **815-834-9090**.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **A. a. Jonas Gradinskas mirė rugpjūčio** 24 d., šeštadienį. Laidotuvs įvyks rugpjūčio 28 d., trečiadienį, iš Švč. Mergeles Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčios (Brighton Park). Daugiau informacijos suteiks Alliance-Gaidas-Daimid Laidojimo namai tel. 773-523-0440.

■ **Spalio 2 d. 12:30 val. p. p. Lietuvos** Dukterų labdaros draugija, PLC, Lemont, didžiojoje salėje ruošia iškilmingus metinius „Derliaus pietus“. Kviečiame draugijos nares, visuomenę ir visus, pritariančius šios draugijos veiklai, savo dalyvavimu paremti draugijos veiklą. Jūsų laukia puikūs pietūs, linksma, nuotaikinga programa, loterija. Vietas užsakyti galite pas Gražiną Kazėnienę tel. 630-272-9131 ir Aldoną Rukuižienę tel. 708-499-4845.

■ **Spalio 16 d., sekmadienį, Pasaulio** lietuvių centre, Lemont, Korp!Giedra seselei Ignei Marijošiūtei įteiks korporacijos premiją „Lietuvei moteriai, ypatingai pasižymėjusiai krikščioniškų idealų tarnyboje“. Muzikinę programą atliks Dariaus Polikaičio vadovaujamas vaikų choras „Vyturys“.

■ **Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“** Pasaulio lietuvių centre, Lemont, rengia susitikimą su Žemaičių Kalvarijos vaikų ir jaunimo centro „Vilties vėrinėliai“ programų vadove psichologe Jolanta Virbickiene. Spalio 23 d. 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje viešnia iš Lietuvos skaitys pranešimą tema „Lietuvos kaimo socialinės rizikos šeimų vaikų problemos ir jų įveika“.

■ **Metinis Draugo fondo narių suvažiavimas** vyks lapkričio 12 d. 10 val. r. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. DF taryba maloniai kviečia visus Draugo fondo narius dalyvauti suvažiavime.

■ **Marijos Remienės antrosios knygos** „JAV lietuvių kultūros keliuose“ sutiktuvas įvyks lapkričio 13 d., sekmadienį, 1

val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont. Programoje dalyvaus rašytoja, buvusi „Draugo“ vyr. redaktorė Danutė Bindokienė ir „Draugo“ bendradarbis dr. Romualdas Kriaučiūnas. Popietę globoja skautininkių ir vyr. skaučių draugovė „Sietuva“. Draugovės draugininkė dr. Vilija Kerelytė.

■ **Eglės Juodvalkės knygos apie Lietuvos partizanus „Sakalai naktį nemiega“** sutiktuvas vyks Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre lapkričio 20 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Paskaitininkė – „Draugo“ vyr. redaktorė dr. Dalia Cidzikaitė, programos vedėjas Linas Umbrasas. Rengia Lietuvos rašytojų draugija.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **New York „HOWL Festival“** pristato Kęstutį Naką ir kviečia pasižiūrėti K. Nako monospektaklį „No Bees for Bridgeport“ spalio 2 d. ir spalio 5 d. 8 val. v. „Out of the Vault/HOWL/ Theatre (80 St. Mark's Pl., New York).

■ **Susitikimas-pokalbis apie sveiką** mitybą ir gyvenimo būdą vyks spalio 5 d. 6:30 val. v. Kviečiame visus į SLA – Susivienijimo lietuvių Amerikoje būstinę (307 W 30th St, Manhattan, NY 10001) vyksiantį susitikimą.

■ **Ieškome redaktoriaus internetiniam** vaikų žurnalui www.eglute.org. Leidinys skirtas užsienyje gyvenantiems jauniems lietuvaiciams, ypatingai tiems, kurie lanko lituanistines mokyklas JAV ir Kanadoje. Leidžiami rudenio ir pavasario numeriai. Redaktorius turi surinkti medžiagą, suredaguotą medžiagą patalpinti internetinėje svetainėje, mokėti naudotis WORD, „Adobe Acrobat“ ir „Adobe Photoshop“, „Elements“ programomis. Besidominčius šiuo darbu prašoma susisiekti su JAV LB Švietimo tarybos pirmininke Daiva Navickiene el. paštu donavickas95@hotmail.com

Nauja 50 litų kolekcinė moneta bus pristatyta Vilniaus Aukštutinėje pilyje

Rugsėjo 28 d. Lietuvos bankas į apyvartą išleis 50 litų (proginę sidabrinę monetą, skirtą Vilniaus Aukštutinei piliai (Arsenalų g. 5). Tą pačią dieną 11 val. r. čia, pilies širdyje – Gedimino bokšte, naujoji moneta bus pristatyta visuomenei.

Į pristatymą pakviesti monetos grafinį projektą bei gipsinį modelį sukūręs Rytas Jonas Belevičius ir monetai skirtą lankstinuko teksto autorius architektas restauratorius, kultūros ir visuomenės veikėjas Kazys Napoleonas Kitkauskas. Pristatyme dalyvaus Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas.

Monetas nukaldino UAB Lietuvos monetų kalykla. Tiražas – 5,000 vienetų. Nuo išleidimo dienos naujosios kolekcinės monetos bus parduodamos Lietuvos banko kasose Vilniuje (Totorių g. 2), Kaune (Maironio g. 25) ir Klaipėdoje (Naujoji Uosto g. 16).

Šios monetos dėžutėje pardavimo kaina – 170 litų, be dėžutės – 150 litų.

LB ryšių su visuomene skyrius

Labdaringi pietūs „Draugo“ veiklai paremti vyks spalio 30 d. „Royalty West Banquet“

(8675 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480)

Pradžia 1 val. p. p.

Meninę programą atliks Kauno valstybinio dramos teatro vadovas, aktorius **Egidijus Stancikas**

Daugiau informacijos suteiks „Draugo“ administracija **tel. 773-585-9500.**

Primename skaitytojams, kad grąžintų loterijos bilietų šakneles.

Čikagos ateitininkai
sendraugiai
**spalio 9 d., sekmadienį,
12:30 val. p. p.**
visus maloniai kviečia
**į „Ateities“ žurnalo
100 metų sukakties
popietę**
Ateitininkų namuose,
Lemont

Kun. Kęstutis A. Trimakas

Programoje:

„Ateities“ žurnalo poetų kūrybos montažas, paruoštas kun. dr. Kęstučio A. Trimako, kuriame eilėraščius skaitys akt. Audrė Budrytė ir Marius Polikaitis.

Lietuvių rašytojų draugijos 2010 metų literatūros premijos įteikimas kun. Kęstučiui A. Trimakui už du jo poezijos rinkinius: „Ieškančiojo pėdsakai“ (1989–1995 m. keturios laidos) ir „Jis man dovanojo būtį“ (2010 m.). Dalyvaus vertinimo komisijos pirmininkas dr. Vainis Aleksa.

Akimirka iš Tarnysčių mugės, vykusios Lemont rugsėjo 18 d.

Remigijaus Satkausko nuotr.

Čikagos maratoną bėgsiantys lietuviai vėl buriasi į vieną komandą

LR generalinis konsulas Čikagoje buria maratoną bėgsiančius lietuvius į vieną komandą bei kviečia visus tautiečius susirinkti bėgikų palaikymui. Projekte bendradarbiauja Šiaurės Amerikos studentų sąjunga (ŠALSS) bei restoranas „Kuni-gaikščių užėja“. Lietuvos atributika papuoštus bėgimo marškinėlius sportininkams dovanos Čikagos lietuvių įmonė „Lina Embroidery“, o Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjungos (ŠALFASS) atstovai, kaip ir ankstesniais metais, greičiausiai maratoną įveikusius lietuvius apdovanos medaliais.

Maratonas vyks š. m. spalio 9 d., sekmadienį. 7 val. r., palaikantieji lietuvių komandą palydės bėgikus nuo Lietuvos konsulato pastato (211 E. Ontario St., Chicago, IL 60611) iki bėgimo pradžios linijos Grant Park. Vėliau, apie 9 val. r. palaikyti sportininkus sirgaliai rinksis prie UIC, kur įsikūrusi PLB Lituanistikos katedra (vakarinėje Halsted gatvės pusėje, į pietus nuo Polk gatvės). Planuojama, kad sirgalių punkte skambės lietuviška muzika, bus galimybė pasivai-

šinti lietuviškais užkandžiais bei gėrimais. 4 val. p. p. restoranas „Kuni-gaikščių užėja“ rengia bėgikų ir kitų maratono dalyvių sutikimą. Susirinkusiems gros muzika, restoranas vaišins užkandžiais, bus teikiami ŠALFASS įsteigti medaliai. Įėjimas nemokamas.

Nuoširdžiai kviečiame visus lietuvius ir jų draugus, sporto mylėtojus ir norinčius prisidėti prie tautinės akcijos dalyvauti spalio 9 d. programoje. Nepamirškite tautinių simbolių, trispalvių, švilpukų ir geros nuotaikos.

Jei ketinate bėgti Čikagos maratoną ir norėtumėte tapti lietuvių komandos nariu, maloniai prašome registruotis el. paštu agne@konsulatas.org arba tel. 312-397-0382, trump. nr. 204. (Agnė Vertelkaitė). Žinutėje nurodykite savo vardą ir pavardę, telefono numerį bei el. pašto adresą.

Lietuviai sporto mylėtojai, viešnykimės ir priminkime Čikagai vieną vardą – Lietuvai!

**LR generalinio konsulato
Čikagoje informacija**